

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie usług
społecznych dla gminy
m. Sochaczew**

Mazowsze.
serce Polski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – styczeń 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza gminy	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	9
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w Gminie m. Sochaczew w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w Gminie m. Sochaczew w świetle danych zastanych i badań ankietowych	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w Gminie m. Sochaczew w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w Gminie m. Sochaczew w świetle danych zastanych i badań ankietowych	13
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w Gminie m. Sochaczew w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	14
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie m. Sochaczew w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	15
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów gminy m. Sochaczew w zakresie usług społecznych w świetle analizy Danych zastanych	16
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	16
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	20
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew	26
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	26
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	28
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w gminie miejskiej Sochaczew	49
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	49
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.....	51
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	52
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	55

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	57
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy	58
Spis tabel	60
Spis wykresów	61

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – ankieta online (ang. Computer Assisted Web Interview).

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja – rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki długoterminowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

FEPŻ – Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.

Gmina – podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS - Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI - Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

MGOPS – Miejsko Gminny Ośrodek pomocy Społecznej.

NGO – organizacja pozarządowa (ang. Non-Governmental Organisations).

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

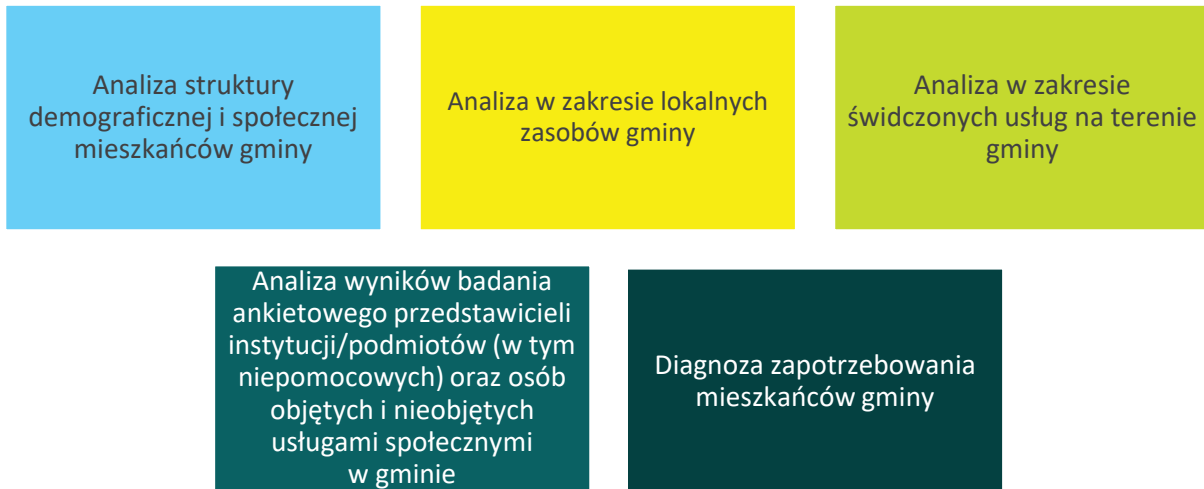
Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy gminy miejskiej m. Sochaczew w powiecie sochaczewskim. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w gminie m. Sochaczew oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Gminę m. Sochaczew zamieszkiwało na koniec 2023 roku 33 456 osób z czego 17 696 to kobiety a 15 760 to mężczyźni. Spośród ogółu mieszkańców odnotowano: 5 774 mieszkańców to osoby w wieku przedprodukcyjnym, 18 800 mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym, 8 882 mieszkańców to osoby w wieku poprodukcyjnym. Struktura demograficzna świadczy o procesie starzenia się społeczeństwa.

II. Sytuacja gospodarcza gminy

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej gminy wynika, że dochody gminy per capita są niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców przewyższa średnią wskaźnika dla powiatu i jest niższa dla średniej wskaźnika dla województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

Na terenie gminy w maju 2024 r. było zarejestrowanych 115 organizacji pozarządowych.

W przypadku placówek niepomocowych w gminie funkcjonują: miejska biblioteka publiczna, muzeum, centrum kultury, miejski ośrodek sportu i rekreacji oraz 16 placówek ochrony zdrowia.

Na terenie gminy m. Sochaczew zlokalizowane są następujące gminne i powiatowe placówki wsparcia (w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej): centrum usług społecznych, Klub seniora (w tym Klub senior+), uniwersytet trzeciego wieku, dzienny dom pomocy społecznej, środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, warsztat terapii zajęciowej, ośrodek interwencji kryzysowej, 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze, 2 świetlice środowiskowe, środowiskowe ognisko wychowawcze.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez CUS w gminie m. Sochaczew pokazuje, że dominującą formą wsparcia są świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 545 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymały 424 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Wśród głównych powodów przyznawania pomocy społecznej przez CUS w gminie m. Sochaczew w 2023 r. należy wymienić następujące: długotrwałą lub ciężką chorobę (450 rodzin), ubóstwo (387 rodzin), niepełnosprawność (236 rodzin), bezrobocie (218 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (117 rodzin).

W 2023 roku w gminie m. Sochaczew przeprowadzono 865 wywiadów środowiskowych, które objęły 677 rodzin, liczących łącznie 1 228 osób. Praca socjalna została skierowana do 328 rodzin, w których znajdowało się łącznie 608 osób. W tym samym roku zawarto 27 kontraktów socjalnych, które objęły łącznie 27 osób.

V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w Gminie m. Sochaczew w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie gminy liczba osób starszych wynosiła 8 882, co stanowiło 26,55% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 171 rodzin spośród osób starszych z czego 134 z nich były jednoosobowe. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 232 członków tych rodzin, co stanowi 0,69% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie m. Sochaczew usługi opiekuńcze świadczone dla 81 osób na łączną kwotę 654 063 zł.

Na terenie gminy funkcjonują placówki wsparcia dla osób starszych i są to: Klub seniora (w tym Klub senior+), uniwersytet trzeciego wieku, dzienny dom pomocy społecznej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina miejska Sochaczew dobrze wspiera osoby starsze (43% beneficjenci usług społecznych, 34% niekorzystający z nich).

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę miejską Sochaczew osobom starszym są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (43% ankietowanych) niż są niewystarczające (30% ankietowanych), natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia usług społecznych mają odwrotne zdanie (36% są niewystarczające, 18% są wystarczające).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy miejskiej Sochaczew jest trudne (50% beneficjenci usług społecznych, 42% niekorzystający z nich).

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie miejskiej Sochaczew z następujących usług:

- teleopieki
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dziennych ośrodków wsparcia.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- dzienne ośrodki wsparcia
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w Gminie m. Sochaczew w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w gminie m. Sochaczew zamieszkiwało 5 259 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku, niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 236 rodzin zamieszkujących gminę m. Sochaczew, w których żyło łącznie 322 osoby. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano 1 zasiłek okresowy w kwocie 388 zł.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina miejska Sochaczew dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (30% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę miejską Sochaczew dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (30% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy miejskiej Sochaczew jest trudne (47% beneficjenci usług społecznych, 48% niekorzystający z nich).

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystali z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dziennych ośrodków wsparcia
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- teleopieki
- rodzinnych domów pomocy.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- opieka w domu organizowana przez gminę.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w Gminie m. Sochaczew w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 104 rodzinom, obejmującym 110 osób, co stanowi 0,33% populacji.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że gmina miejska Sochaczew źle wspiera osoby w kryzysie bezdomności (25% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę miejską Sochaczew są niewystarczające (37% beneficjenci usług społecznych, 42% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy miejskiej Sochaczew jest trudne (32% beneficjenci usług społecznych, 43% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy miejskiej Sochaczew w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- schroniska dla osób bezdomnych
- mieszkań treningowych i wspomaganych.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- schronisk dla osób bezdomnych
- noclegowni, ogrzewalni
- punktów pomocy doraźnej.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w Gminie m. Sochaczew w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk CUS w gminie m. Sochaczew wskazuje, że w 2023 roku 450 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało w 2023 roku 36 rodzin, w których funkcjonowało 65 osób. Narkomania nie występowała jako powód udzielania pomocy społecznej.

Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 120 965 zł, a w przypadku przeciwdziałania alkoholizmowi 1 369 573 złotych. W 2023 roku przyznano 31 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 46 517 zł.

Na terenie m. Sochaczew funkcjonują placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego i są to:

- środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadzony przez miasto Sochaczew z 50 miejscami.
- warsztat terapii zajęciowej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w gminie m. Sochaczew dla 16 osób, na co wydatkowano 134 957 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina miejska Sochaczew źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (45% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę miejską Sochaczew są niewystarczające (32% beneficjenci usług społecznych, 42% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy miejskiej Sochaczew jest trudne (37% beneficjenci usług społecznych, 53% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy miejskiej Sochaczew w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- opieki specjalistycznej w domu organizowanej przez gminę
- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- opieka w domu organizowana przez gminę dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w Gminie m. Sochaczew w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS W 2023 roku, w gminie m. Sochaczew, zamieszkiwało 5 774 osób w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 17,26% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 24,12% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkały łącznie 694 osoby. Rodzin z 1 dzieckiem było 63 i stanowiły 35,20% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dzieci było 60 i stanowiły 33,52% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dzieci było 21 i stanowiły 11,73% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dzieci było 23 i stanowiły 12,85% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dzieci było 7 i stanowiły 3,91% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dzieci były 4 i stanowiły 2,23% wszystkich rodzin, a rodzin z 7 i więcej dzieci była 1 i stanowiła 0,56% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 93 rodziny niepełne, zamieszkiwanych przez 315 osób.

W 2023 r. w gminie m. Sochaczew świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 205 dzieci co stanowiło koszt 131 944 zł. Pracą 4 asystentów rodziny objęto 58 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 573 532 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 14 313 526 zł.

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego) udzielono 8 rodzinom, w których było 14 osób.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina miejska Sochaczew dobrze wspiera rodziny z dziećmi (36% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

Wśród uczestników procesu badawczego opinie o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę miejską Sochaczew są wystarczające są podzielone. Beneficjenci usług społecznych wskazują, że są one wystarczające (48% ankietowych są wystarczające do 11% są niewystarczające). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają przeciwne zdanie (28% ankietowanych są wystarczające do 23% ankietowych są niewystarczające).

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy miejskiej Sochaczew jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest łatwe (38% ankietowanych) niż jest trudne (21% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia usług społecznych mają odwrotne zdanie (23% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 38% badanych, że jest trudne).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy miejskiej Sochaczew w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pracy socjalnej

- poradnictwa warsztatów, terapii
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie m. Sochaczew w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji, ale tylko połowa rozumie jej definicje.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji podzielają zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby w kryzysie bezdomności, osoby starsze, rodziny z dziećmi (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie miejskiej Sochaczew to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz infrastrukturalnych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – raczej niegotowe.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie miejskiej Sochaczew słyszeli o idei tworzenia centrum usług społecznych i pozytywnie ją oceniają. Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Przedstawiciele instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe, zaś ich doświadczenia we współpracy z nimi są pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW GMINY M. SOCHACZEW W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców gminy m. Sochaczew wyniosła 33 456 osób. Przyrost naturalny w gminie jest ujemny i kształtuje się na poziomie -131 osób w 2023 roku. Saldo migracyjne jest ujemne i wynosi -127 osób. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 52,89% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie m. Sochaczew w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	33 456	10 396	11 658
Gęstość zaludnienia	1 277,4	224,20	234,9
Przyrost naturalny	-131	-27	-30
Saldo migracji	-127	5	31
Kobiety na 100 mężczyzn	112	102	101
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	5 774, 17,26%	2 014, 20,18%	2 341, 19,79%
w tym K	2 859	988	1 139
w tym M	2 915	1 025	1 202
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	18 800, 56,19%	5 990, 58,11%	6 753, 58,08%
w tym K	8 883	2 782	3 589
w tym M	9 917	3 207	3 164
Liczba i % osób 65+	8 882, 26,55%	2 392, 21,71%	2 564, 22,13%
w tym K	5 954	1 567	1 672
w tym M	2 928	824	892

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Struktura ludności gminy m. Sochaczew wskazuje na proces starzenia się społeczeństwa. Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 47 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 78 osób nieprodukcyjnych na 100 osób produkcyjnych

- wartość 154 osób poprodukcyjnych na 100 osób przedprodukcyjnych
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 36,10%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 26,55%, w tym dla kobiet 17,80%, a dla mężczyzn 8,75%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie m. Sochaczew w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Dochody gminy per capita	6 193,97 zł	7 536,15 zł	7 388,45 zł
Dochody własne per capita	3 382,96 zł	3 627,67 zł	2 813,98 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	145	105,5	99

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą gminy m. Sochaczew w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody gminy per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji gminy, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody gminy per capita są niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych przewyższa wskaźniki dla powiatu i województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie m. Sochaczew w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	115	31,63	38
NGO/ 1000 mieszk.	3,44	2,98	3,38
Frekwencja w wyborach samorządowe	49,76%	57,68%	58,92%
Frekwencja w wyborach parlamentarne	77,10%	74,53%	73,86%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące gminy m. Sochaczew w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców gminy w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźników dotyczących NGO są one wyższe od średniej w powiecie i niższe od średniej w województwie. W zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) w wyborach samorządowych wartość wskaźnika gminy jest niższa od średniej dla powiatu i województwa, natomiast wartość wskaźnika wyborów parlamentarnych jest wyższa od średniej dla powiatu i województwa.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W gminie m. Sochaczew funkcjonują dwie jednostki organizacyjne pomocy społecznej tj. centrum usług społecznych i środowiskowy dom samopomocy.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy m. Sochaczew

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania	Sposób finansowania
Centrum Usług Społecznych	al. 600 - lecia 90, 96-500 Sochaczew	Urząd Gminy	56	27 689 893 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.
Środowiskowy Dom Samopomocy	ul. Zamkowa 4a, 96-500 Sochaczew	Urząd Gminy	16	1 525 968 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych CUS.

Zapewniają one szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tych jednostek.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy m. Sochaczew

Typ Podmiotu Ekonomii Społecznej	Liczba Podmiotów
Organizacje pozarządowe	115
Koła Gospodyń Wiejskich	0
Spółdzielnia socjalna	0
Zakład Aktywności Zawodowej	0
Centrum Integracji Społecznej	0
Klub integracji Społecznej	0
Warsztaty Terapii Zajęciowej	1

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W gminie m. Sochaczew funkcjonują podmioty ekonomii społecznej, które wspierają lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominują organizacje pozarządowe, których liczba wynosi 115, co stanowi największą grupę w tej kategorii. Na terenie gminy funkcjonuje także warsztat terapii zajęciowej.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy m. Sochaczew

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Sport	49
Kultura	13
Edukacja	3
Zdrowie	3
Pomoc społeczna	6
Bezpieczeństwo	3
Rozwój lokalny	10
Ekologia	1
Demokracja	1
Wsparcie organizacji pozarządowych	1

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Rynek pracy	3
Działalność międzynarodowa	4
Nauka i technika	0
Branżowe	2
Religia	0
Suma	99

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie podstawie danych <https://spis.ngo.pl/mazowieckie-sochaczew-142801?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> i zestawienia udostępnionego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor [dostęp 1.12.2024].

W gminie m. Sochaczew w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 115 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 99 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie gminy są te o charakterze sportowym, kulturalnym i rozwoju społeczności lokalnych.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy m. Sochaczew

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone usługi
Miejska Biblioteka Publiczna w Sochaczewie	ul. 1 Maja 21, 96-500 Sochaczew	Gmina m. Sochaczew	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnicze
Muzeum Ziemi Sochaczewskiej i Pola Bitwy nad Bzurą	Plac Kościuszki 12, 96-500 Sochaczew	Gmina m. Sochaczew	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Sochaczewskie Centrum Kultury	ul. 15 Sierpnia 83, 96-500 Sochaczew	Gmina m. Sochaczew	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sochaczewie	ul. Olimpijska 3, 96-500 Sochaczew	Gmina m. Sochaczew	Brak danych	Budżet samorządowy	Zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży,
NZOZ Lekarz Rodzinny 'Galen'	ul. Chopina 168, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
NZOZ Pielęgniarstwa Środowiskowo-Ambulatoryjnego 'Centrum'	ul. Dąbrowskiego 1, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
NZOZ Przychodnia Lekarska 'Almed'	ul. Żeromskiego 41A, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
NZOZ Przychodnia Lekarza Rodzinnego 'Kasztanki' Sp. z o.o.	ul. Dąbrowskiego 1, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
NZOZ Przychodnia Lekarza Rodzinnego 'Medi-Lux' Sp. z o.o.	ul. Dąbrowskiego 1, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
NZOZ Przychodnia 'Mój Lekarz'	ul. Żeromskiego 39A, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone usługi
NZOZ Przychodnia Rodzinna	ul. Chodakowska 8, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
NZOZ Fabryczna Dariusz Krzemiński	ul. Fabryczna 1E, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
Zespół Opieki Zdrowotnej 'Szpitala Powiatowego' w Sochaczewie	ul. Batalionów Chłopskich 3/7, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
NZOZ 'Alizamed-Centrum Medyczne'	ul. Kraszewskiego 14, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
NZOZ Caritas Diecezji Łowickiej w Sochaczewie	ul. Staszica 39, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
NZOZ S.C.	ul. Medyczna 6, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
NZOZ 'MedicaMed'	ul. Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego 3A, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
NZOZ Przychodnia Specjalistyczna	ul. Piłsudskiego 16/2A, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
Poradnia Rehabilitacji Neurologicznej dla Dzieci i Młodzieży 'AGA'	Al. 600-lecia 66B, 96-500 Sochaczew	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne
Zespół Opieki Zdrowotnej "Szpitala Powiatowego" w Sochaczewie	ul. Batalionów Chłopskich 3/7, 96-500 Sochaczew	Starostwo powiatowe	Brak danych	Budżet powiatowy	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędu Gminy m. Sochaczew. Więcej informacji na stronie gminy pod adresem: <https://sochaczew.pl/> [Dostęp: 18.12.2024]

W tabeli 7 zawiera zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie gminy m. Sochaczew. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizują różnorodne zadania w zakresie kultury, sportu, edukacji, wspierając rozwój społeczności lokalnej. W przypadku placówek niepomocowych w gminie funkcjonują: miejska biblioteka publiczna, muzeum, centrum kultury, miejski ośrodek sportu i rekreacji oraz 16 placówek ochrony zdrowia.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminie m. Sochaczew w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia

pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	852	211,25	265
- świadczenia pieniężne	545	124,25	154
- świadczenia niepieniężne	424	104,25	131
Liczba rodzin	742	234	260
Liczba osób w rodzinach	1353	497	553

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych CUS m. Sochaczew (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	23,47%	43,13%	40,32%
- w wieku produkcyjnym	54,58%	40,83%	42,21%
- w wieku poprodukcyjnym	21,95%	16,05%	17,47%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	54,34%	53,15%	49,13%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	45,66%	46,85%	50,87%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych CUS m. Sochaczew (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez CUS w gminie m. Sochaczew pokazuje, że dominującą formą wsparcia są świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 545 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymały 424 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie m. Sochaczew w 2023 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Ubóstwo	387	669	52,16%	2%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	104	110	14,02%	0,33%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	59	307	7,95%	0,92%
- w tym wielodzietność	48	271	6,47%	0,81%
Bezrobocie	218	486	29,38%	1,45%
Niepełnosprawność	236	322	31,81%	0,96%
Długotrwała lub ciężka choroba	450	692	60,65%	2,07%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	117	435	15,77%	1,3%
- w tym rodziny niepełne	87	281	11,73%	0,84%
- w tym rodziny wielodzietne	35	197	4,72%	0,59%
Przemoc domowa	11	33	1,48%	0,1%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	36	65	4,85%	0,19%
Narkomania	0	0	0%	0%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	7	11	0,94%	0,03%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	5	18	0,67%	0,05%
Sytuacja kryzysowa	4	9	0,54%	0,03%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych CUS.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej¹, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród powodów przyznawania pomocy przez CUS w gminie m. Sochaczew w 2023 roku należy wymienić następujące:

- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 450 rodzin
- ubóstwo dotknęło 387 rodzin
- niepełnosprawność wystąpiła u 236 rodzin
- bezrobocie dotknęło 218 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyczyła 117 rodzin, w tym 87 rodzin niepełnych oraz 35 rodzin wielodzietnych.
- bezdomność wystąpiła u 104 rodzin
- potrzeba ochrony macierzyństwa dotknęła 59 rodzin w tym 48 rodzin wielodzietnych
- alkoholizm wystąpił u 36 rodzin
- przemoc domowa dotyczyła 11 rodzin
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego dotknęły 7 rodzin
- zdarzenie losowe wystąpiły u 5 rodzin

¹ Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

- sytuacja kryzysowa dotyczyła 4 rodzin
- sieroctwo, narkomania, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy, klęska żywiołowa lub ekologiczna, nie były przyczyną przyznania wsparcia z pomocy społecznej.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 173 osobom na łączną kwotę 1 167 942 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 159 osób na sumę 1 131 689 zł.
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 16 osobom na kwotę 36 253 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 66 osobom na łączną kwotę 97 933 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 32 zasiłki o wartości 45 756 zł.
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 31 zasiłków na łączną kwotę 46 517 zł.
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 1 zasiłek na sumę 388 zł.

W 2023 roku gmina m. Sochaczew udzieliła wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymały 2 osoby, na co przeznaczono łącznie 2 500 złotych. Ponadto sprawienie pogrzebu zostało zrealizowane w formie 5 świadczeń o łącznej wartości 18 186 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 472 osobom na łączną kwotę 784 718 zł.

Gmina m. Sochaczew posiadała w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 40 831 845 zł w tym w budżecie CUS 27 689 893 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gmina m. Sochaczew dysponowała 539 mieszkaniami komunalnymi w tym 59 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 64 wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwało 35 osób. Odnotowano 4 wyroki eksmisji bez wskazania lokalu socjalnego.

Na terenie gminy nie funkcjonuje dom pomocy społecznej prowadzony przez gminę. Mieszkańcy gminy, którzy wymagają umieszczenia w takiej placówce są kierowani do instytucji prowadzonych przez powiat. W 2023 roku takich osób było 60 a gmina poniosła koszty w wysokości 2 306 835 złotych za ich pobyt w domu pomocy społecznej.

3. Praca socjalna

W 2023 roku w gminie m. Sochaczew przeprowadzono 865 wywiadów środowiskowych, którymi objęto 677 rodzin, liczących łącznie 1 228 osób. Praca socjalna została skierowana do 328 rodzin, w których znajdowało się łącznie 608 osób. W tym samym roku zawarto 27 kontraktów socjalnych, które objęły łącznie 27 osób.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie gminy liczba osób starszych wynosiła 8 882, co stanowiło 26,55% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 171 rodzin spośród osób starszych z czego 134 z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 232 członków tych rodzin, co stanowi 0,69% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie m. Sochaczew usługi opiekuńcze świadczone dla 81 osób na łączną kwotę 654 063 zł.

Na terenie gminy funkcjonują placówki wsparcia dla osób starszych i są to: Klub seniora (w tym Klub senior+), uniwersytet trzeciego wieku, dzienny dom pomocy społecznej z 80 miejscami.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w gminie m. Sochaczew zamieszkiwało 5 259 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku, niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 236 rodzin zamieszkujących gminę m. Sochaczew, w których żyło łącznie 322 osoby. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 1 osoby w kwocie 388 zł.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 104 rodzinom, obejmującym 110 osób, co stanowi 0,33% populacji.

Gmina udzieliła 71 świadczeń schronienia na łączną kwotę 955 309 zł.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk CUS w gminie m. Sochaczew wskazuje, że w 2023 roku 450 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało w 2023 roku 36 rodzin, w których funkcjonowało 65 osób. Narkomania nie występowała jako powód udzielania pomocy społecznej.

Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 120 965 zł, a w przypadku przeciwdziałania alkoholizmowi 1 369 573 złotych. W 2023 roku przyznano 31 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 46 517 zł.

Na terenie m. Sochaczew funkcjonują placówki wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego i są to:

- środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadzony przez miasto Sochaczew z 50 miejscami.
- warsztat terapii zajęciowej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w gminie m. Sochaczew dla 16 osób, na co wydatkowano 134 957 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS W 2023 roku, w gminie m. Sochaczew, zamieszkiwało 5 774 osób w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 17,26% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 24,12% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 694 osoby. Rodzin z 1 dzieckiem było 63 i stanowiły 35,20% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 60 i stanowiły 33,52% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 21 i stanowiły 11,73% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 23 i stanowiły 12,85% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 7 i stanowiły 3,91% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dziećmi było 4 i stanowiły 2,23% wszystkich rodzin, a rodzin z 7 i więcej dzieci była 1 i stanowiła 0,56% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 93 rodziny niepełne, zamieszkiwane przez 315 osób.

W 2023 r. w gminie m. Sochaczew świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 205 dzieci co stanowiło koszt 131 944 zł. Pracą 4 asystentów rodziny objęto 58 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 573 532 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 14 313 526 zł.

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego) udzielono 8 rodzinom, w których było 14 osób.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW GMINY MIEJSKIEJ SOCHACZEW

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w październiku i listopadzie 2024 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew wyniosła 150 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

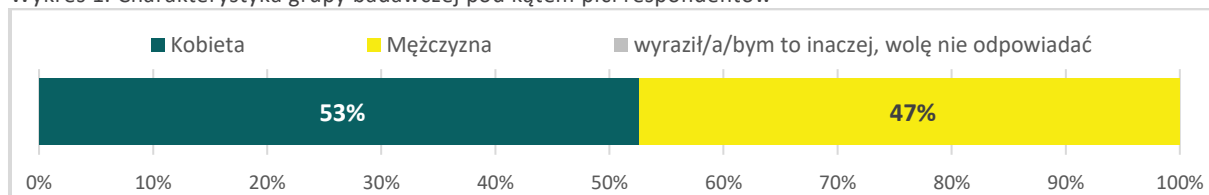
W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

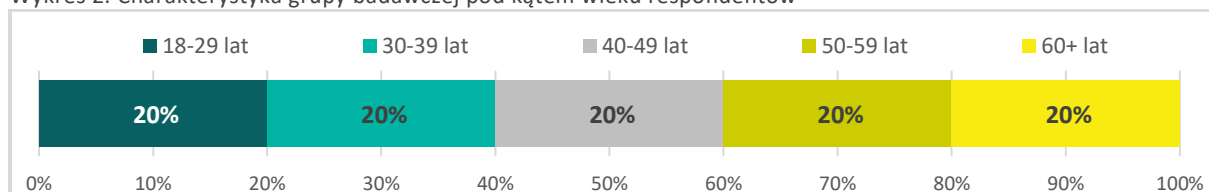
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu przeważającą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowili 53% badanych).

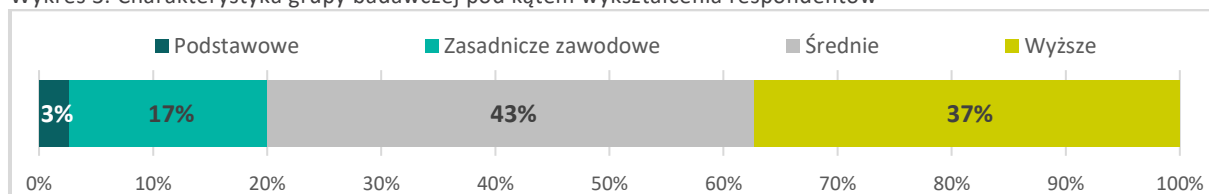
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano około 20% ankietowanych.

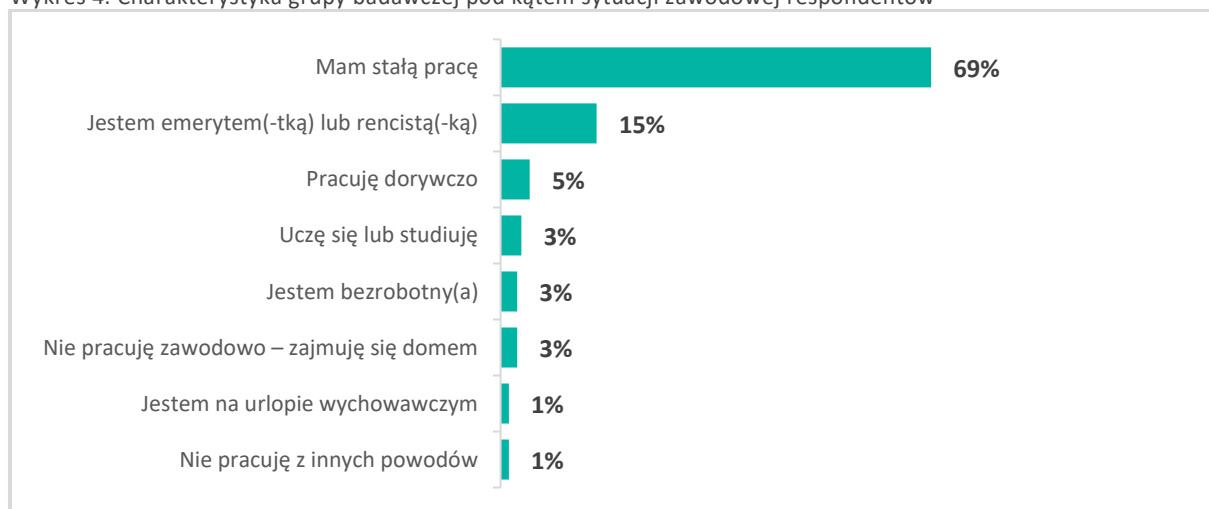
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów to dominującymi grupami byli ci z wykształceniem wyższym (37% badanych) i średnim (43% badanych).

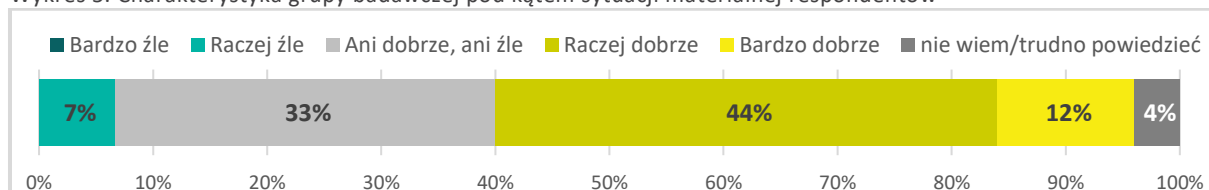
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (69% badanych).

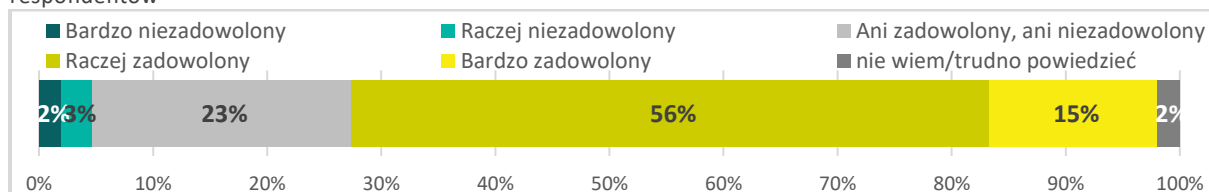
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (44% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (33% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

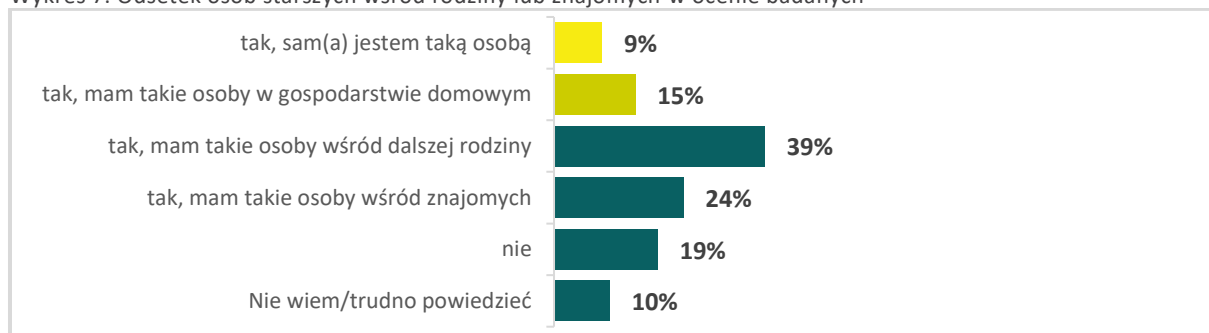
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (56% badanych) oraz bardzo zadowoleni (15% badanych) z zamieszkiwania na terenie gminy miejskiej Sochaczew.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

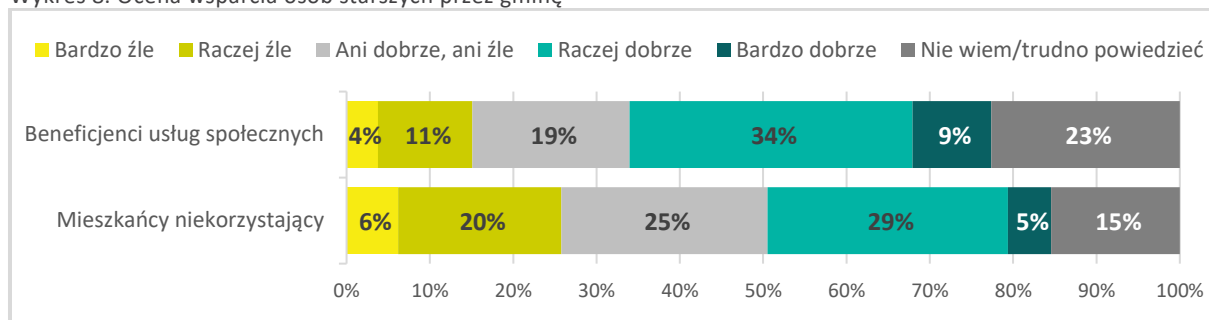
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew 9% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 15% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 39% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 24% wśród znajomych.

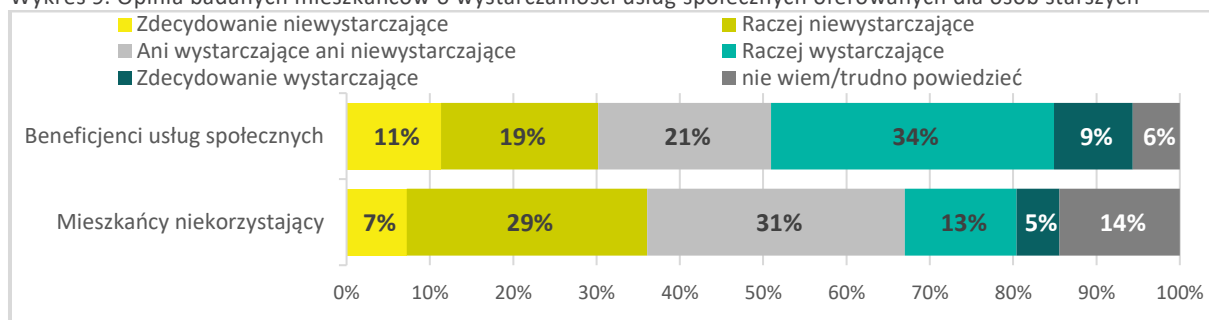
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina miejska Sochaczew dobrze wspiera osoby starsze (43% beneficjenci usług społecznych, 34% niekorzystający z nich).

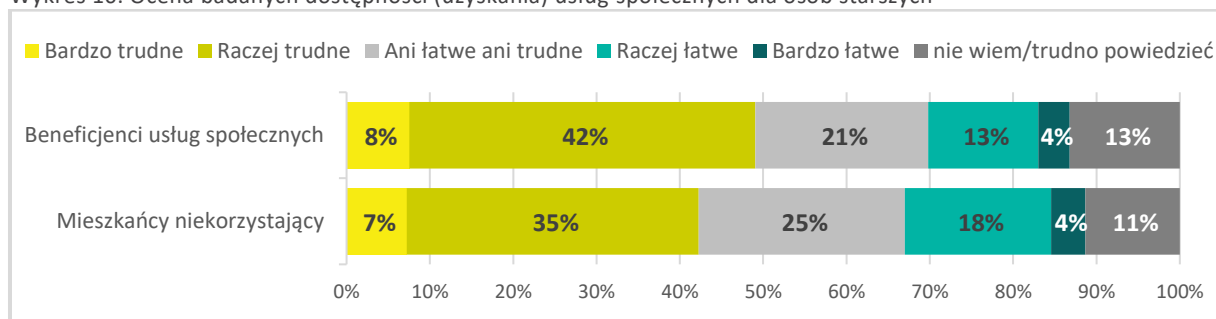
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę miejską Sochaczew osobom starszym są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (43% ankietowanych) niż są niewystarczające (30% ankietowanych), natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia usług społecznych mają odwrotne zdanie (36% są niewystarczające, 18% są wystarczające).

Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy miejskiej Sochaczew jest trudne (50% beneficjenci usług społecznych, 42% niekorzystający z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych

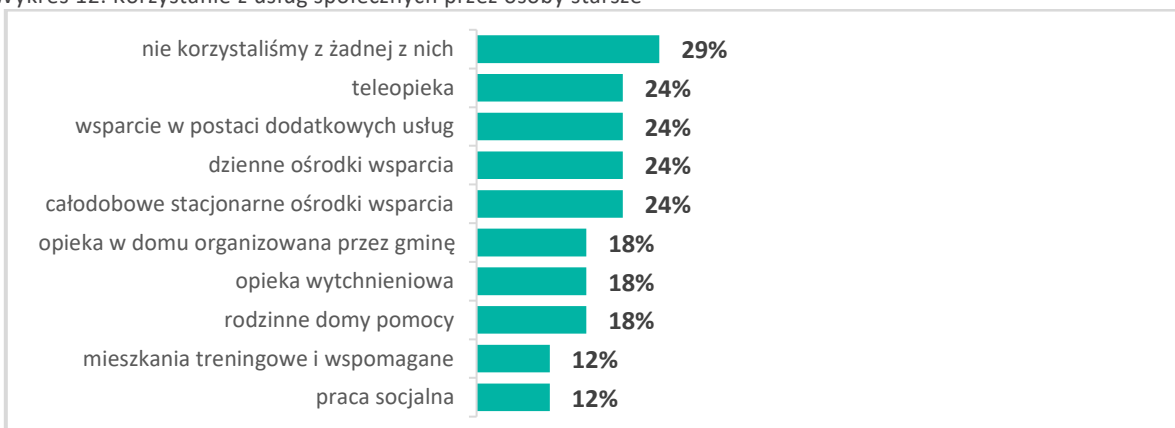

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze

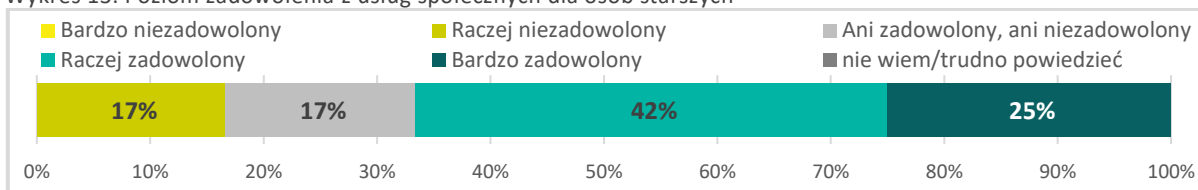
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie miejskiej Sochaczew z następujących usług:

- teleopieki

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dziennych ośrodków wsparcia.

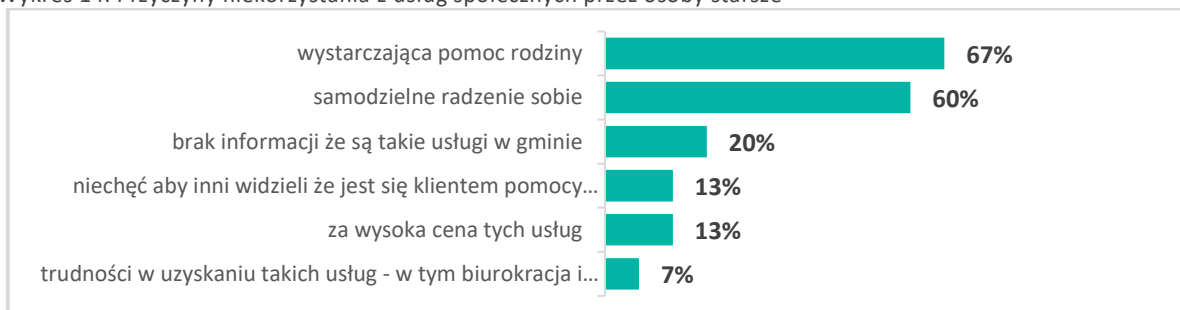
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gminy miejskiej Sochaczew korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (67% zadowolonych do 17% niezadowolonych).

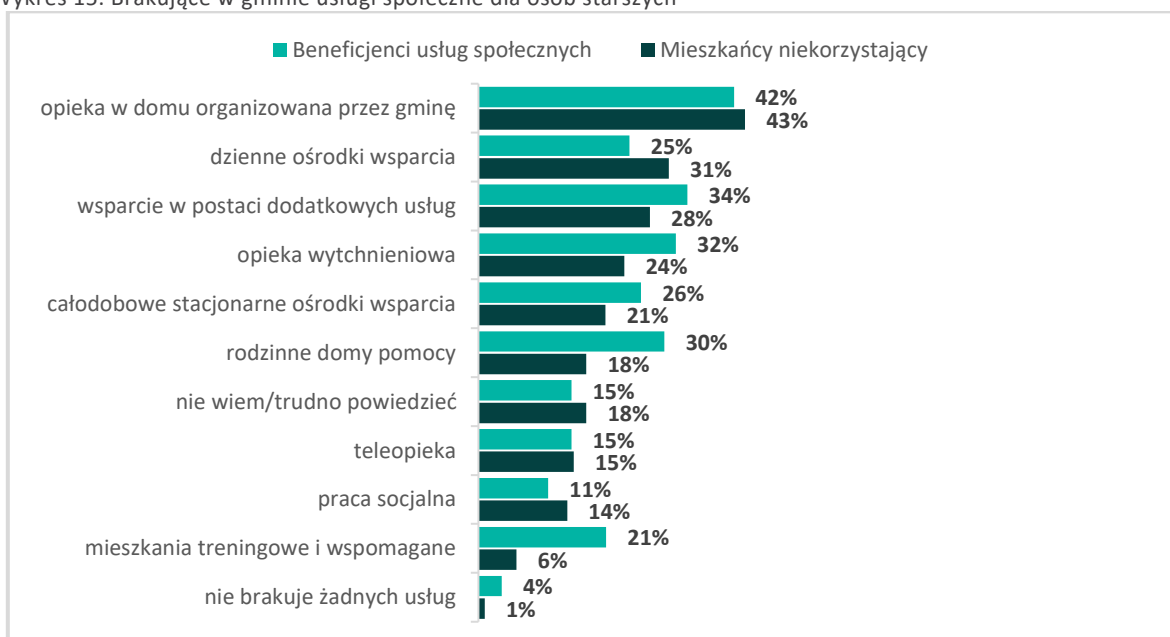
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: wystarcza im pomoc rodziny (67% ankietowanych), radzą sobie samodzielnie (60% ankietowanych), brak jest informacji o takich usługach w gminie (20% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

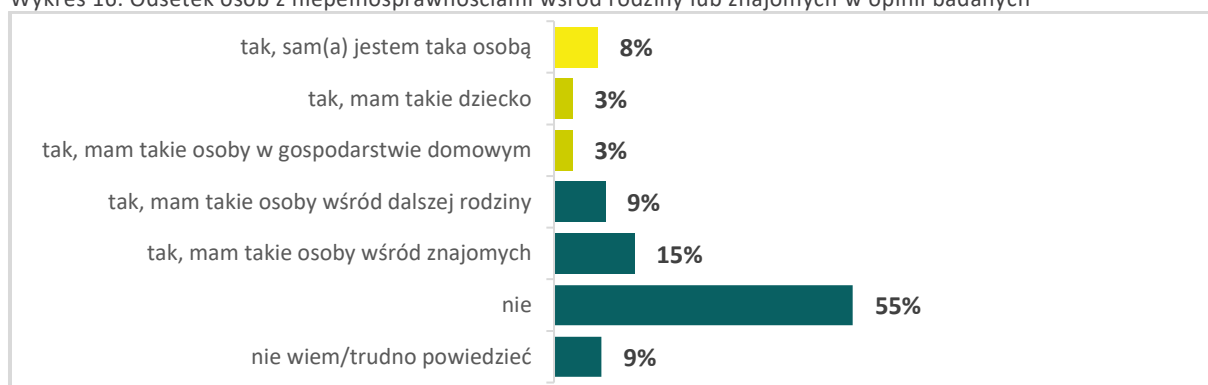
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- dzienne ośrodki wsparcia
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

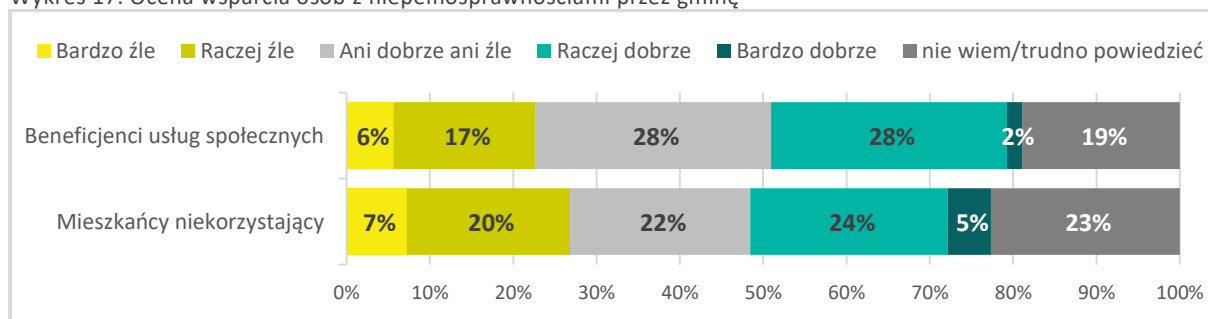
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew 8% spośród nich stanowią os. z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 3% przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 3% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 15% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę

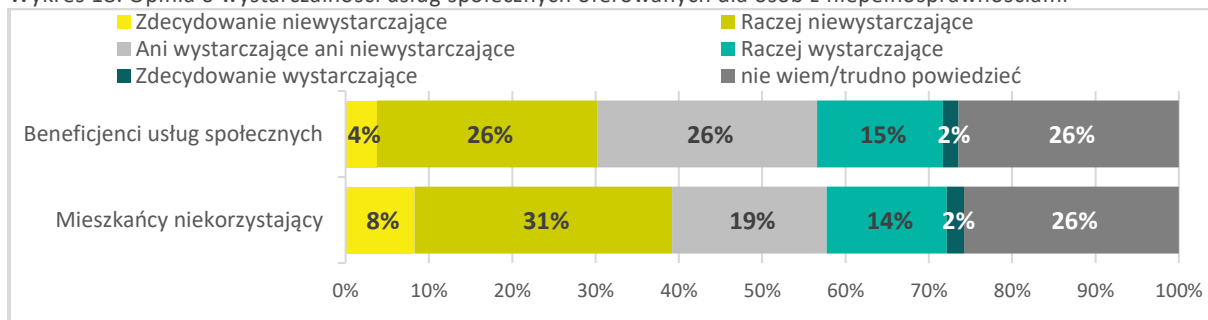

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina miejska Sochaczew dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (30% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

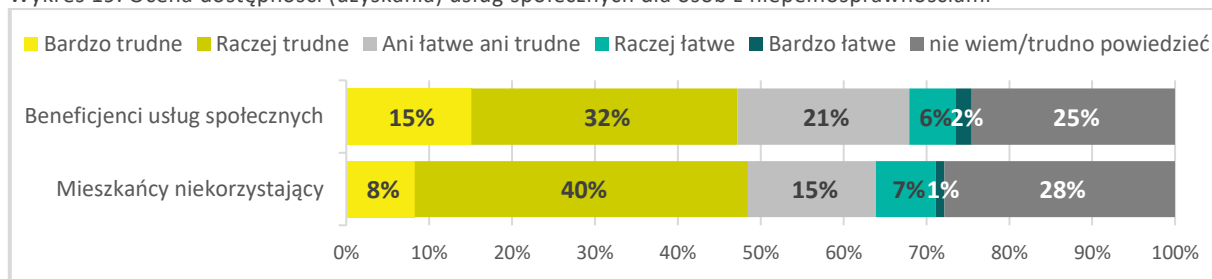
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę miejską Sochaczew dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (30% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

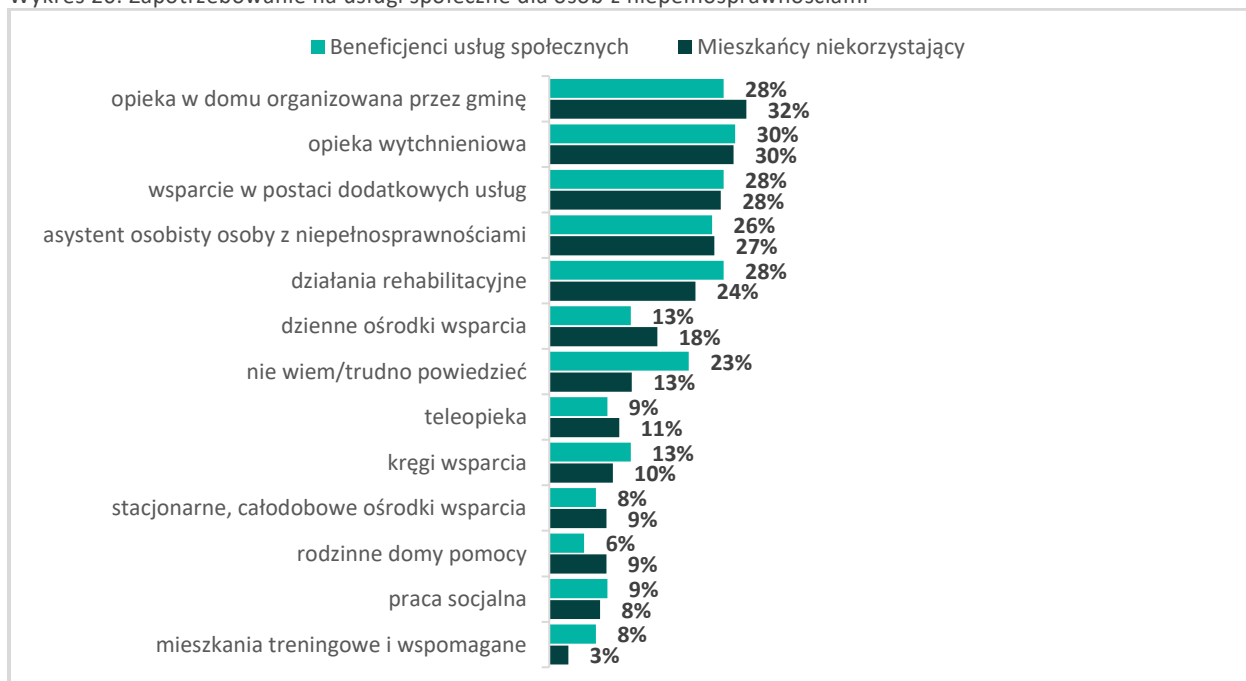
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy miejskiej Sochaczew jest trudne (47% beneficjenci usług społecznych, 48% niekorzystający z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

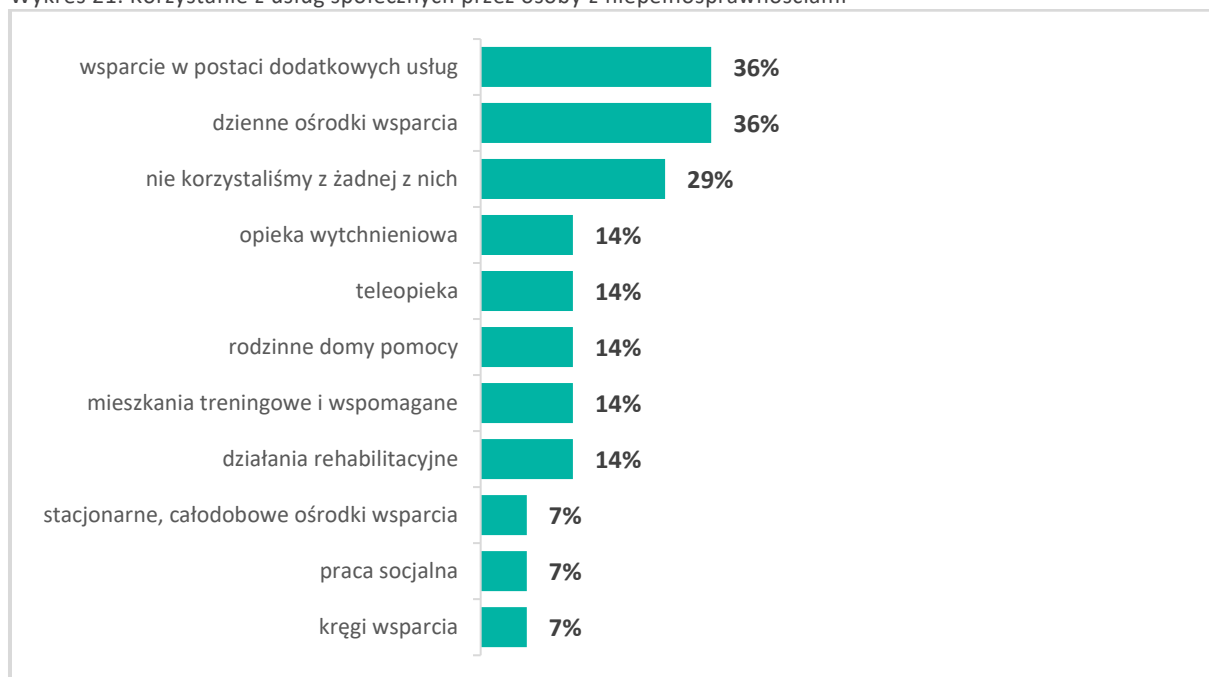

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- opieka w domu organizowana przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

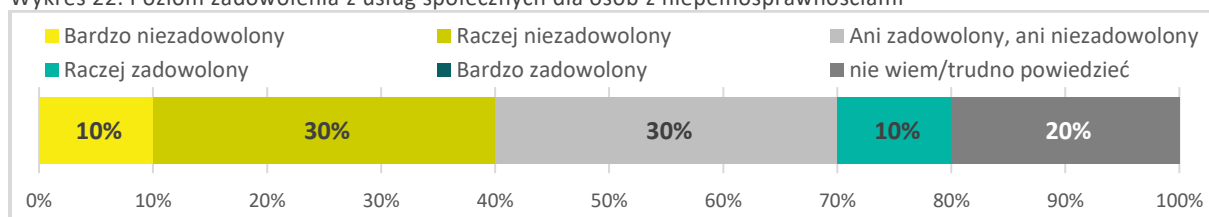

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystali z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dziennych ośrodków wsparcia
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- teleopieki
- rodzinnych domów pomocy.

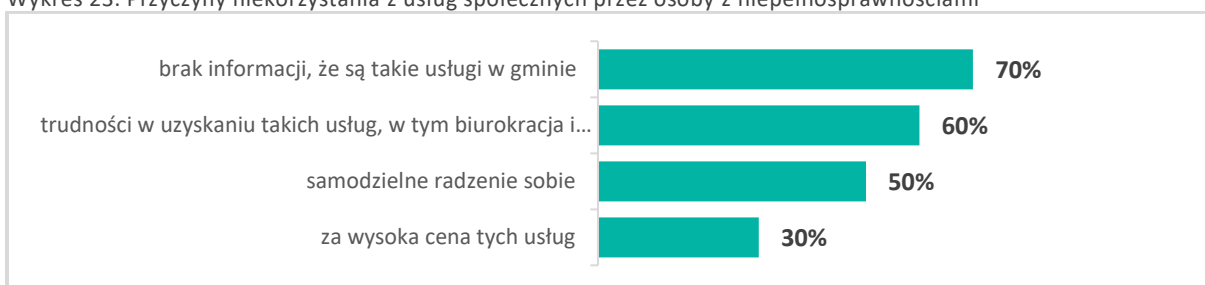
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gminy miejskiej Sochaczew, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości jest z nich niezadowolona (40% niezadowolonych do 10% zadowolonych).

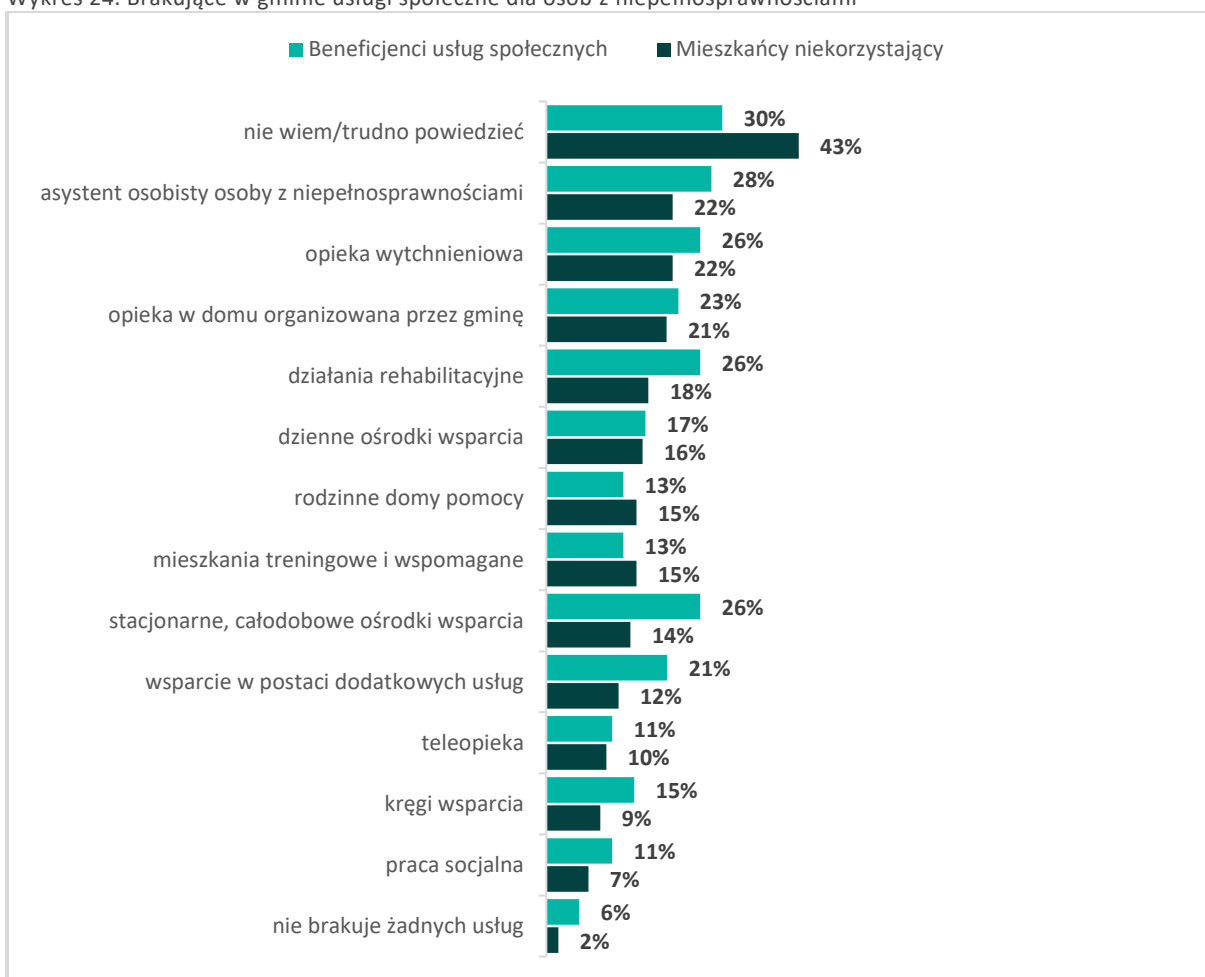
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: brak informacji o świadczeniu takich usług w gminie (70% ankietowanych), na trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym: biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (60% ankietowanych) oraz radzenie sobie samodzielnie (50% ankietowanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

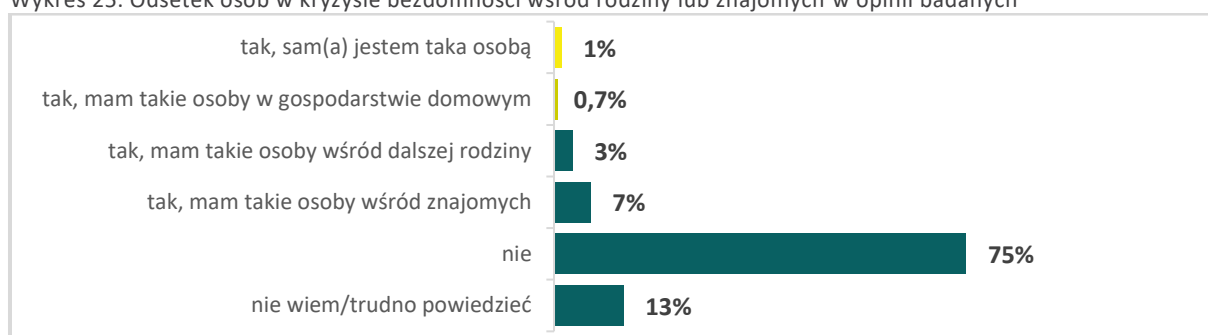
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- opieka w domu organizowana przez gminę.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

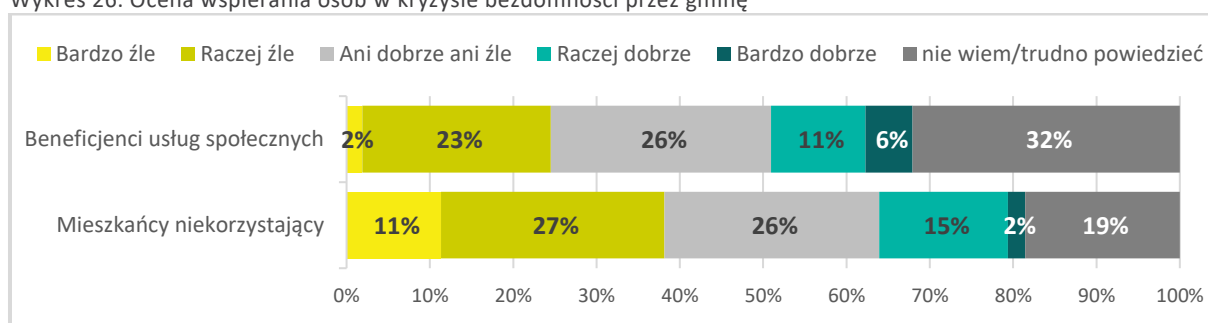
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew niespełna 1% spośród nich stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 0,7% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 3% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 7% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

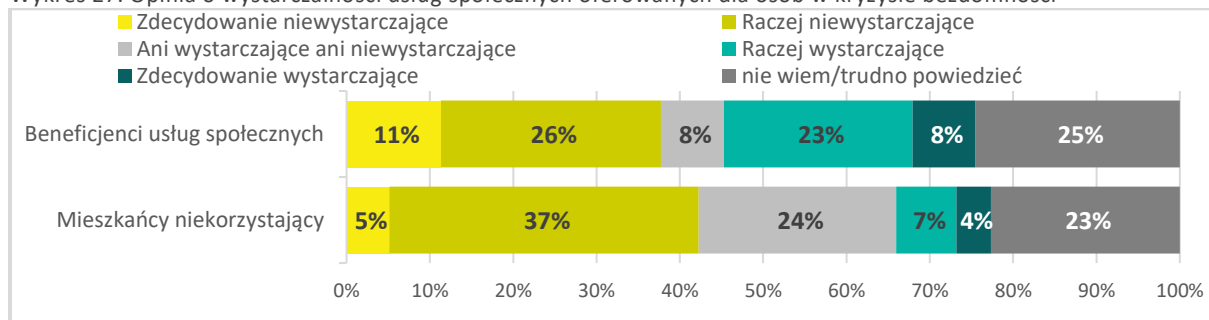
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że gmina miejska Sochaczew źle wspiera osoby w kryzysie bezdomności (25% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

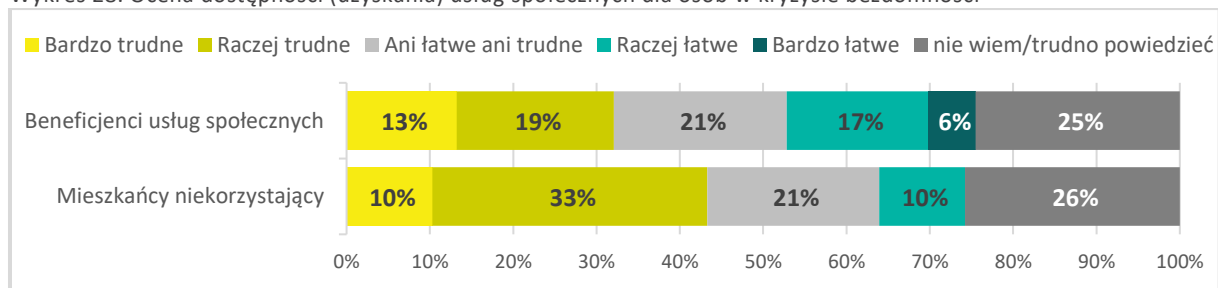
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę miejską Sochaczew są niewystarczające (37% beneficjenci usług społecznych, 42% niekorzystający z nich).

Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy miejskiej Sochaczew jest trudne (32% beneficjenci usług społecznych, 43% niekorzystający z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- schroniska dla osób bezdomnych
- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie, ogrzewalnie.

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

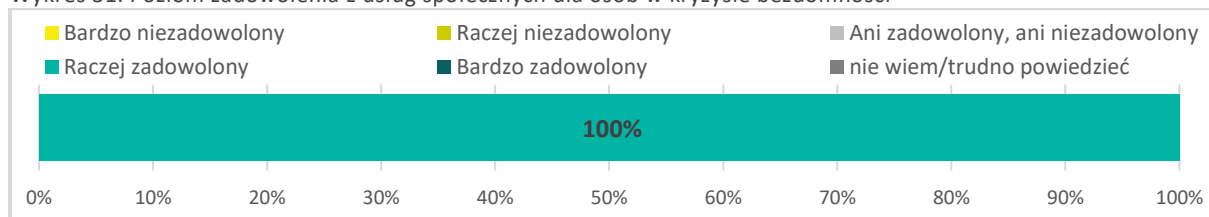

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy miejskiej Sochaczew w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- schroniska dla osób bezdomnych
- mieszkań treningowych i wspomaganych.

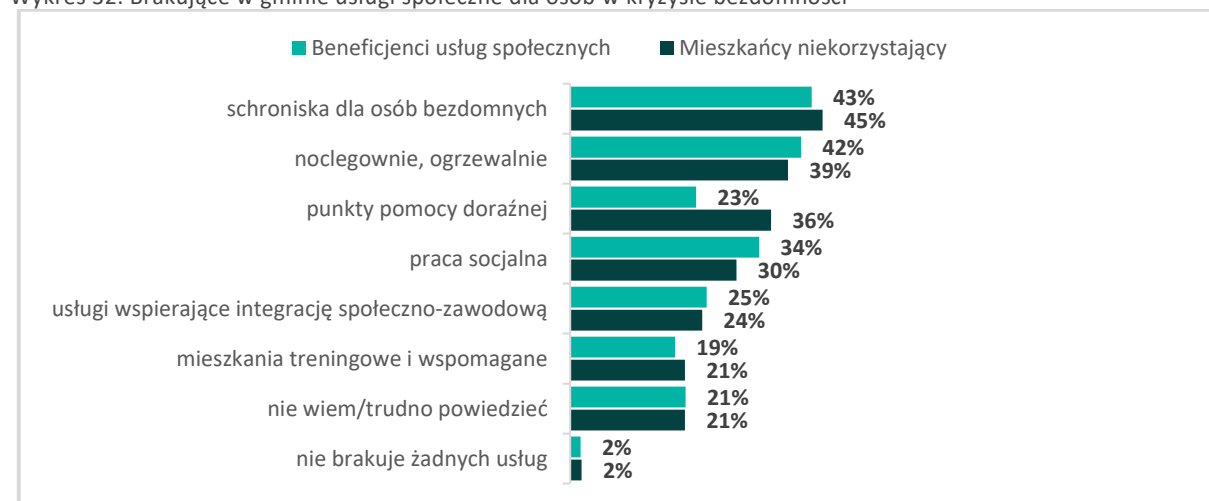
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyrazili opinię, że są z nich zadowolone.

Wykres 32. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

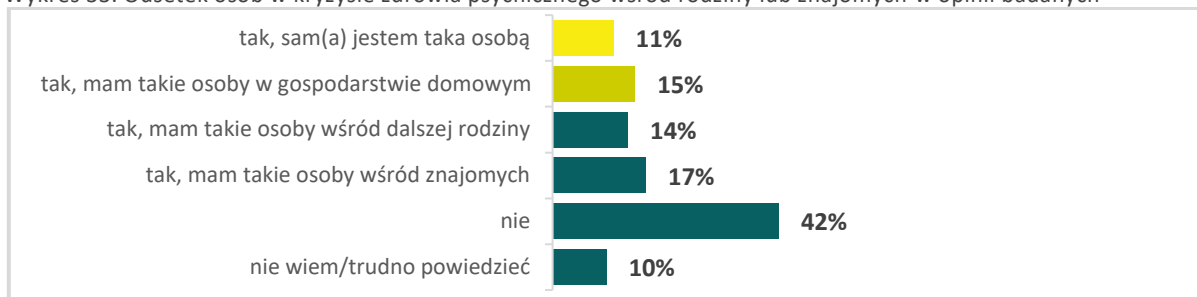
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- schronisk dla osób bezdomnych
- noclegowni, ogrzewalni
- punktów pomocy doraźnej.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

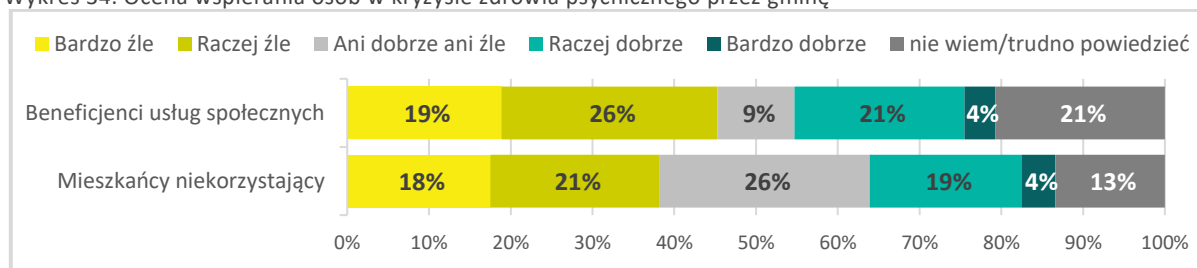
Wykres 33. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 11% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 15% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 14% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 17% wśród znajomych.

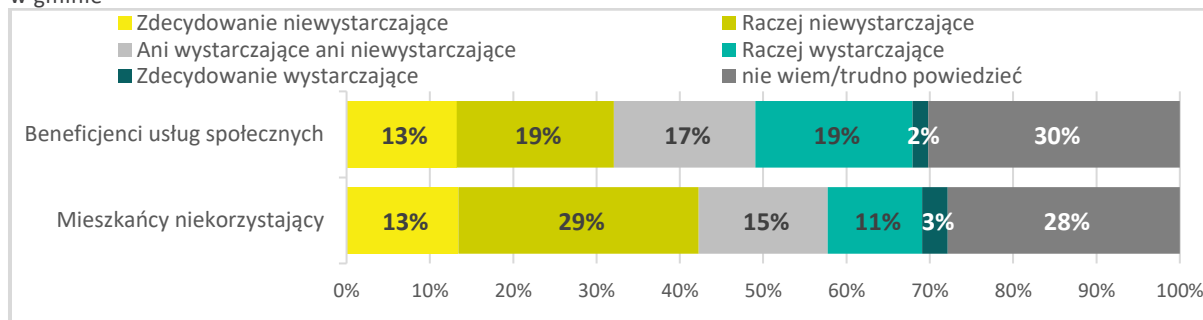
Wykres 34. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina miejska Sochaczew źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (45% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

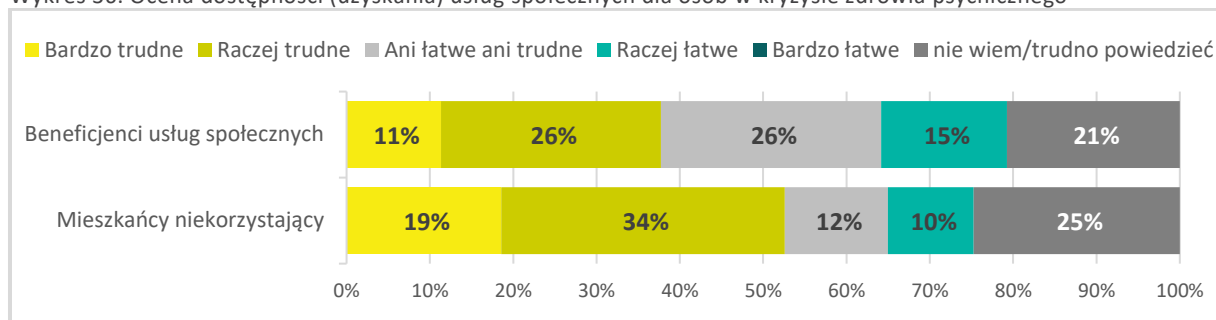
Wykres 35. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę miejską Sochaczew są niewystarczające (32% beneficjenci usług społecznych, 42% niekorzystający z nich).

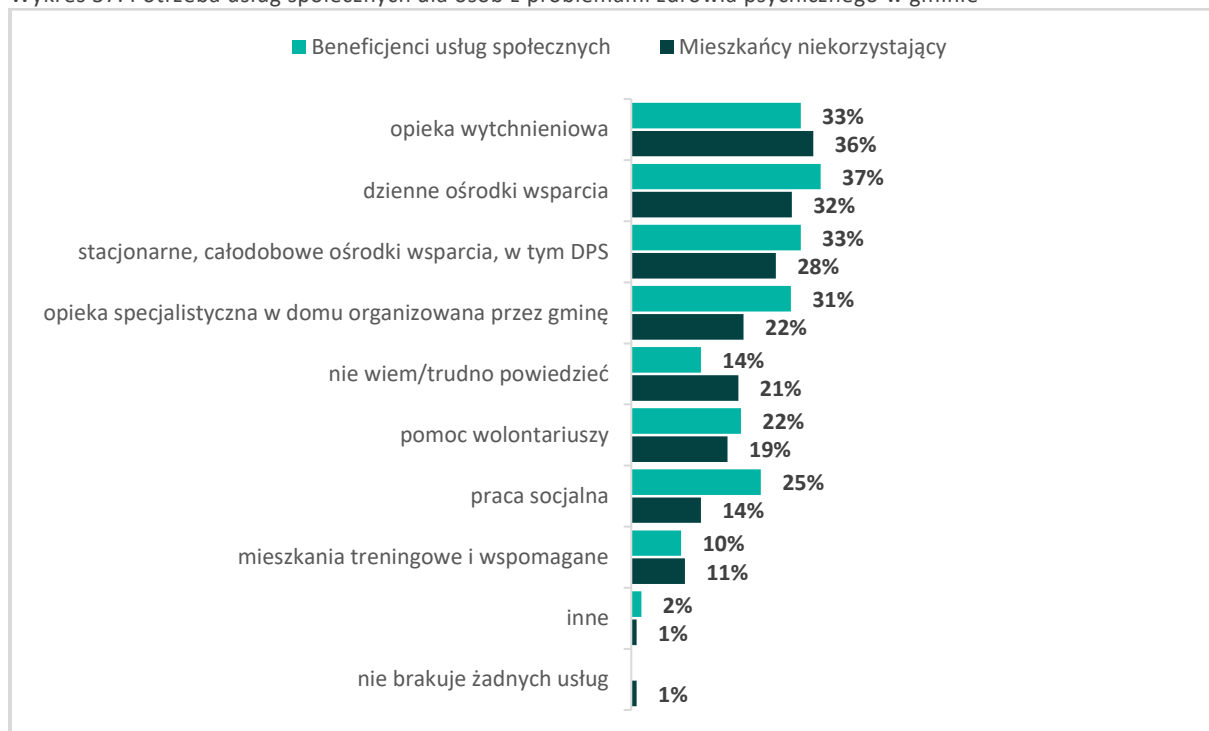
Wykres 36. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy miejskiej Sochaczew jest trudne (37% beneficjenci usług społecznych, 53% niekorzystający z nich).

Wykres 37. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

Wykres 38. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

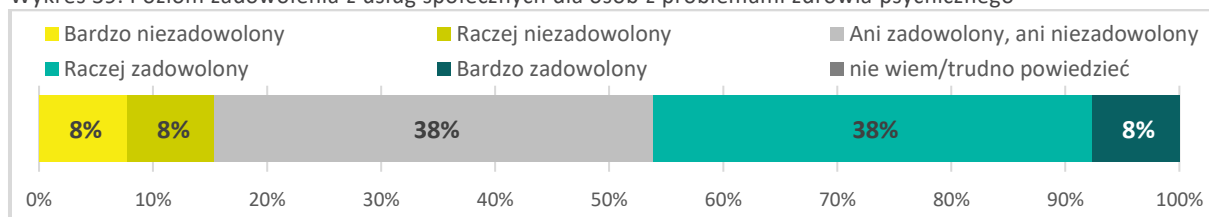

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy miejskiej Sochaczew w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- opieki specjalistycznej w domu organizowanej przez gminę
- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wykres 39. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy miejskiej Sochaczew korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (46% zadowolonych do 16% niezadowolonych).

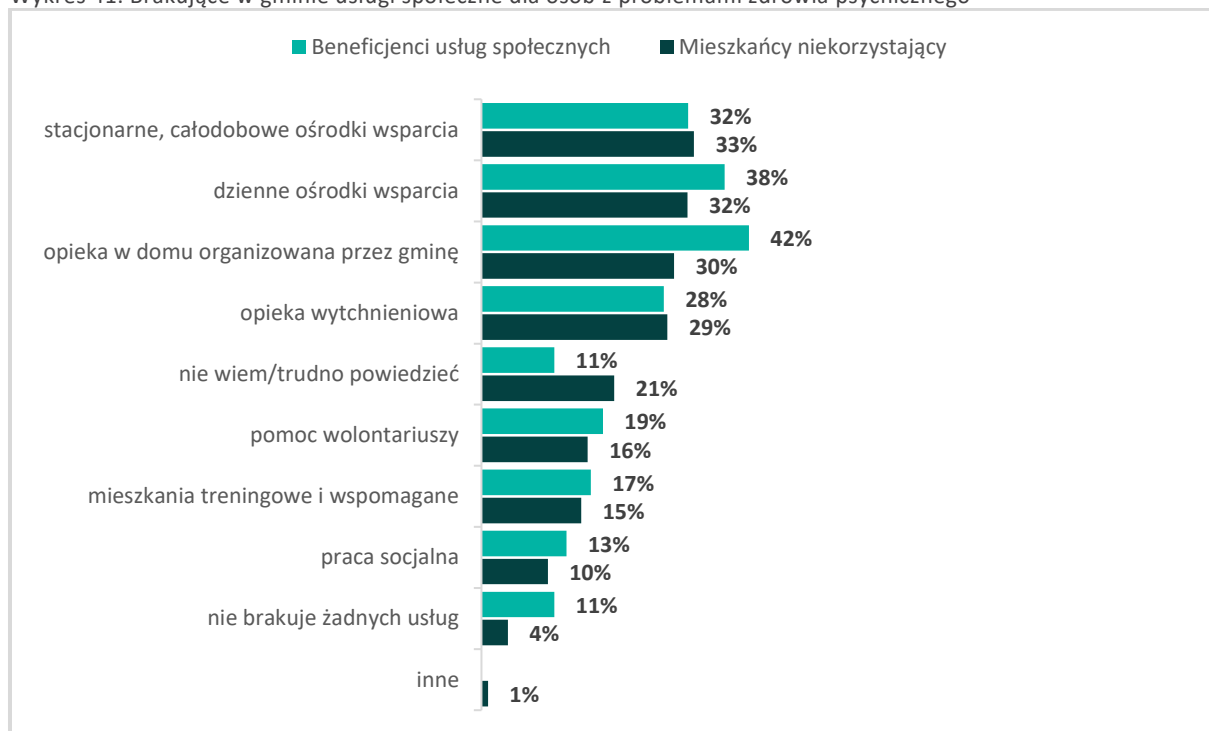
Wykres 40. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie oraz brak informacji, że takie usługi są świadczone w gminie (kolejno 67% i 48% ankietowanych).

Wykres 41. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

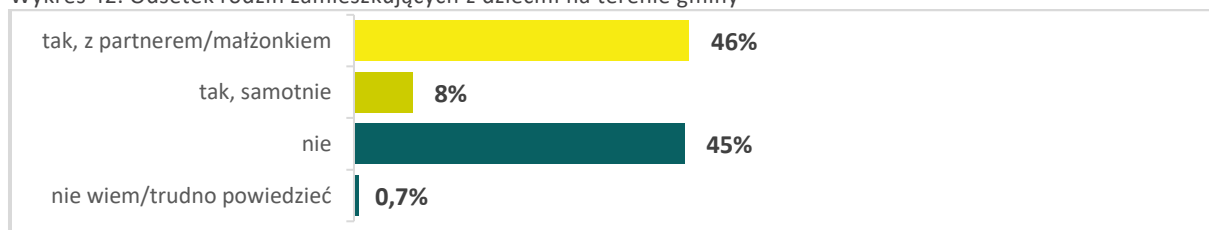
Zdaniem beneficjentów i pozostałych mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- opieka w domu organizowana przez gminę dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

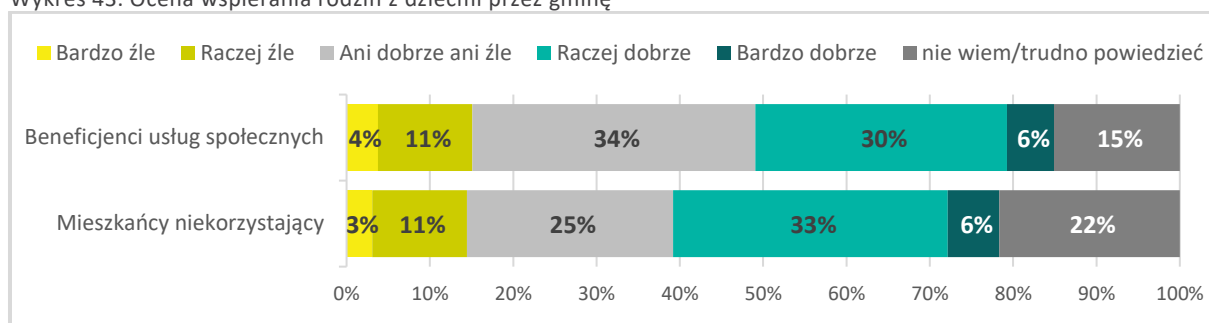
Wykres 42. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew 46% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 8% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 45% nie posiada dzieci.

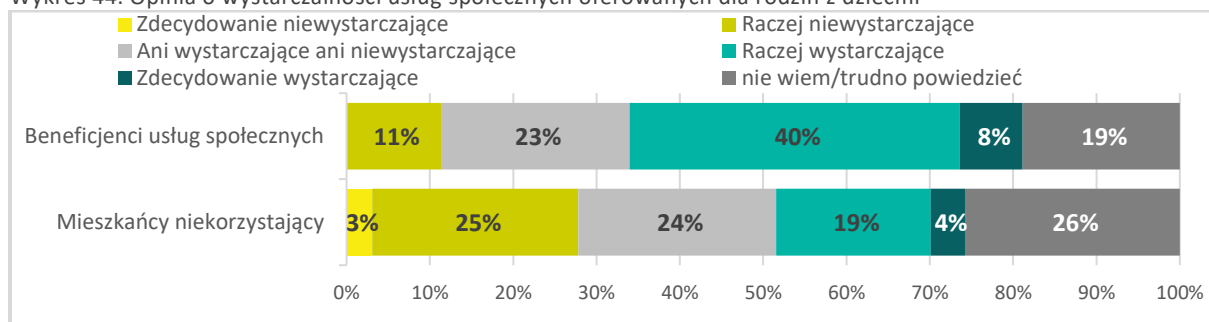
Wykres 43. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina miejskiej Sochaczew dobrze wspiera rodziny z dziećmi (36% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

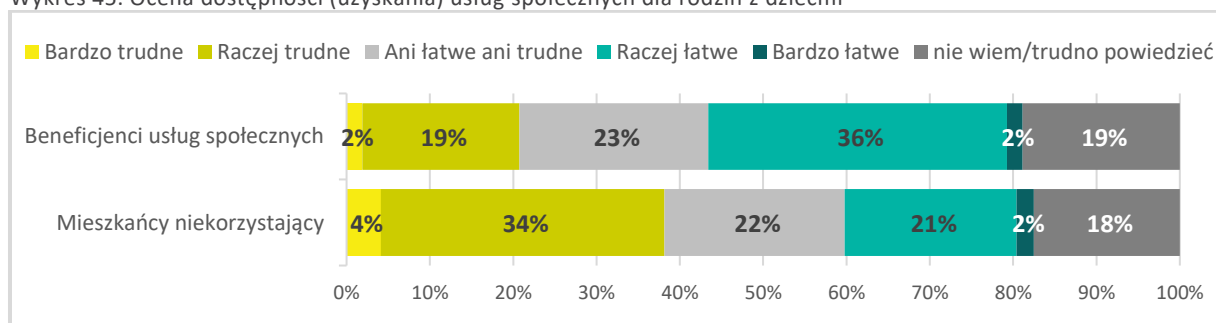
Wykres 44. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego opinie o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę miejską Sochaczew są wystarczające są podzielone. Beneficjenci usług społecznych wskazują, że są one wystarczające (48% ankietowych są wystarczające do 11% są niewystarczające). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają przeciwne zdanie (28% ankietowanych są wystarczające do 23% ankietowych są niewystarczające).

Wykres 45. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy miejskiej Sochaczew jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest łatwe (38% ankietowanych) niż jest trudne (21% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia usług społecznych mają odwrotne zdanie (23% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 38% badanych, że jest trudne).

Wykres 46. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi

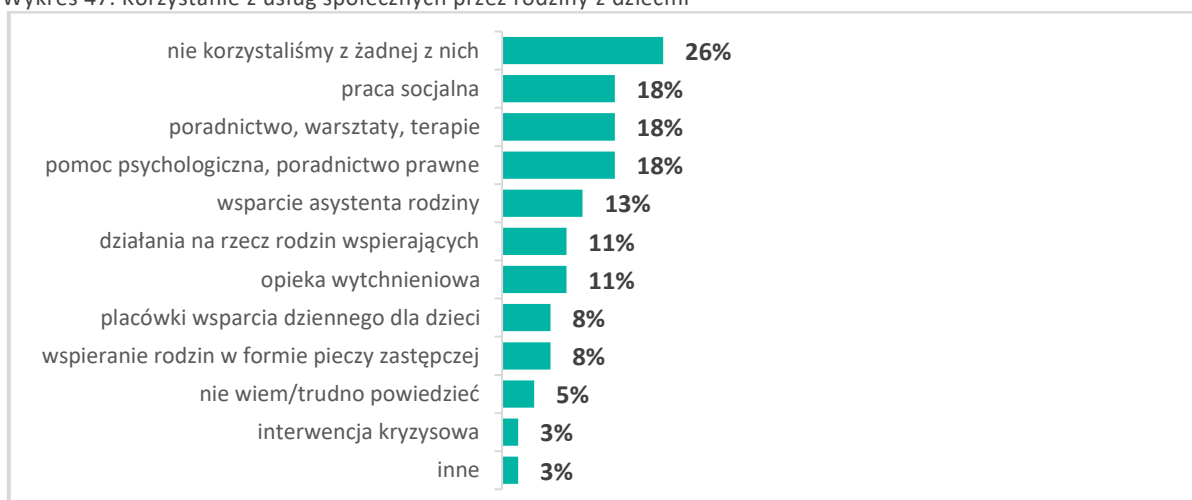

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- wsparcie asystenta rodziny.

Wykres 47. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

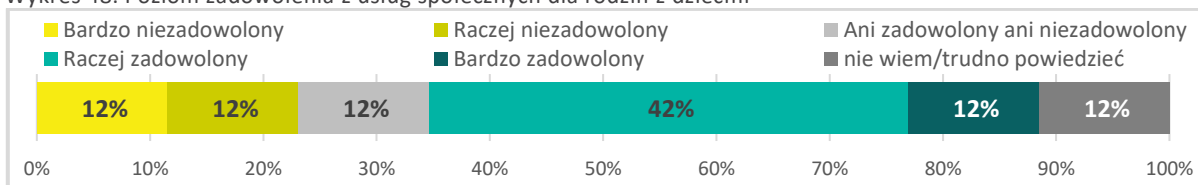

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy miejskiej Sochaczew w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pracy socjalnej
- poradnictwa warsztatów, terapii
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego.

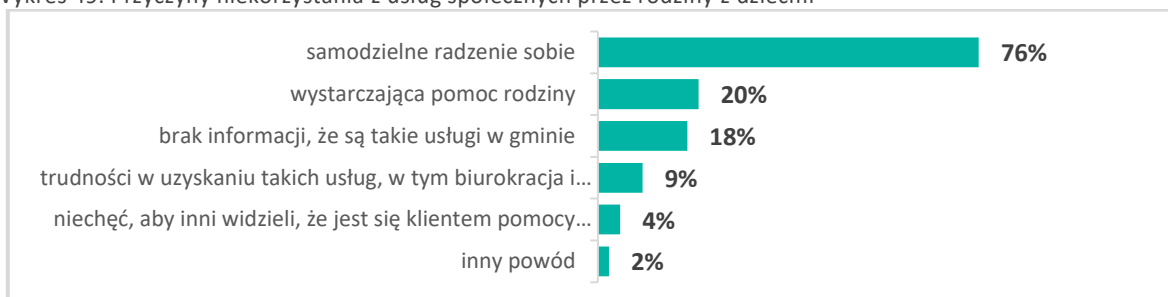
Wykres 48. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy miejskiej Sochaczew korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (54% zadowolonych do 24% niezadowolonych).

Wykres 49. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielne z problemami (76% ankietowanych) oraz wystarczającą pomoc rodziny (20% badanych).

Wykres 50. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

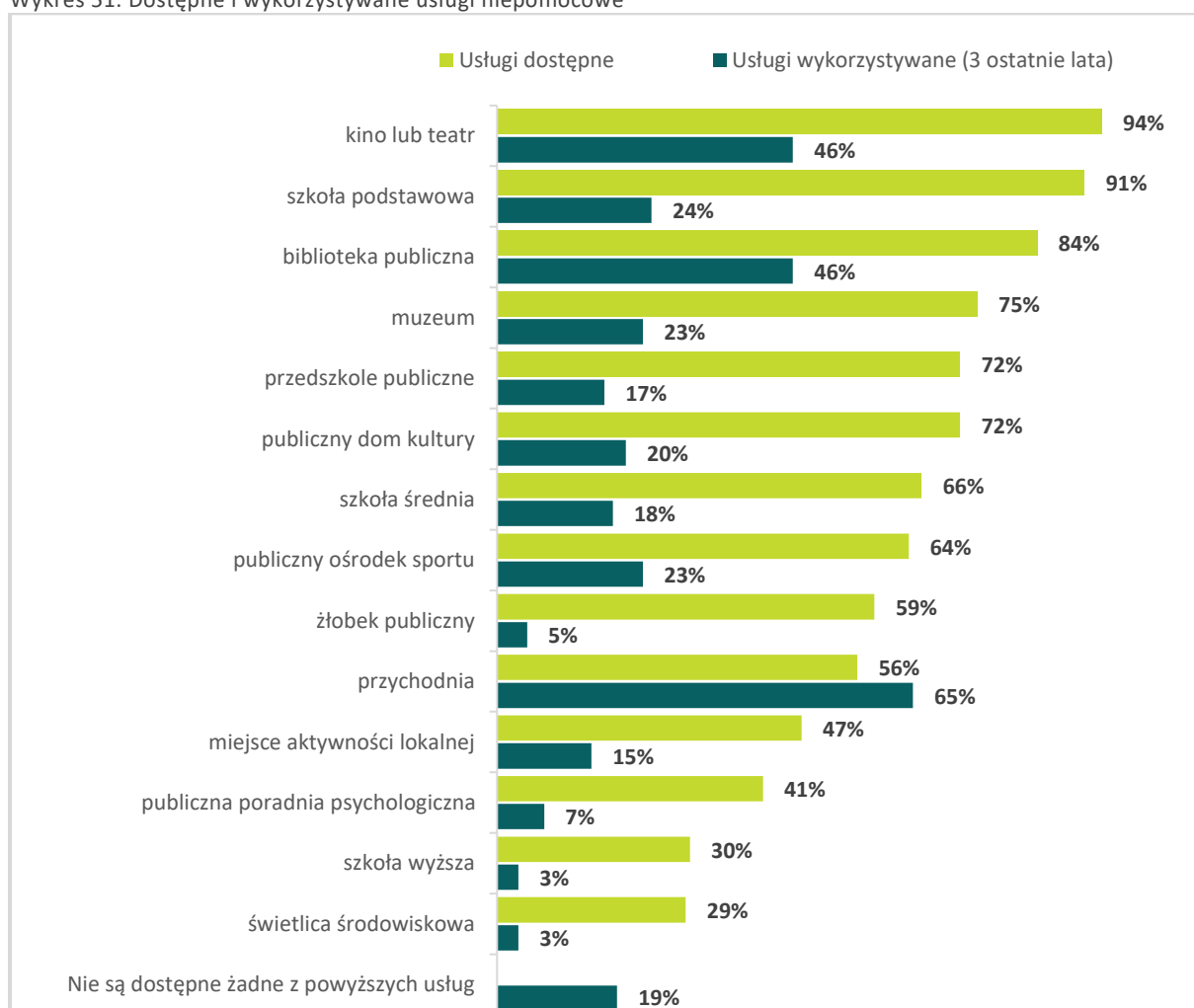
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne.

6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 51. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

- kino lub teatr (94% ankietowanych)
- szkoła podstawowa (91% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (84% ankietowanych)

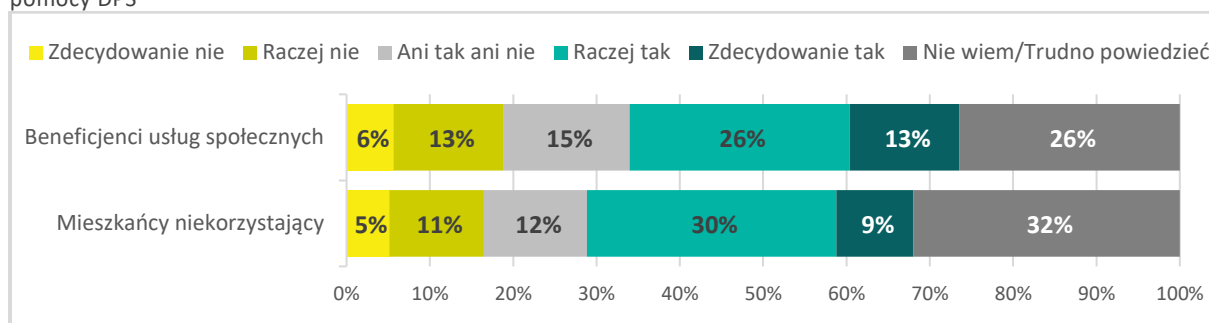
- muzeum (75% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (72% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (72% ankietowanych)
- szkoła średnia (66% ankietowanych)
- publiczny ośrodek sportu (64% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (65% badanych), biblioteka oraz kino lub teatr (po 46% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

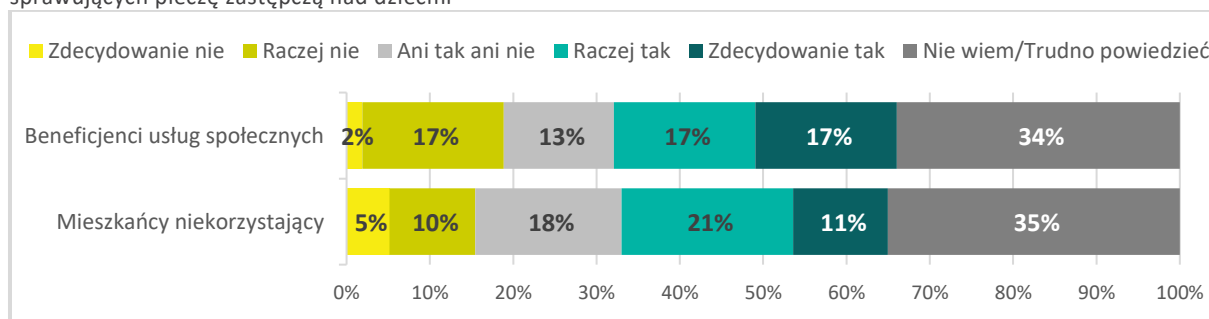
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (39% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

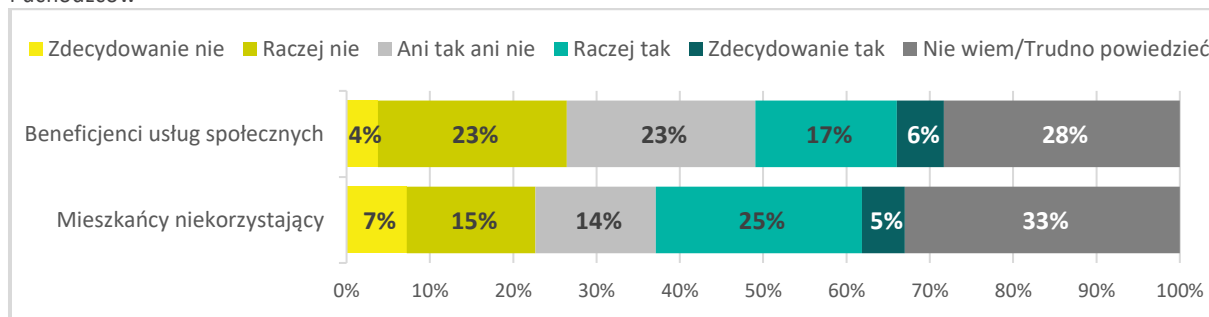
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (34% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

Wykres 54. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy miejskiej Sochaczew w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców opinie były podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że nie należy wzmacniać takich działań (27% nie wymagają wzmocnienia, 23% wymagają wzmocnienia), natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (22% nie wymagają wzmocnienia, 30% wymagają wzmocnienia).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W GMINIE MIEJSKIEJ SOCHACZEW

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

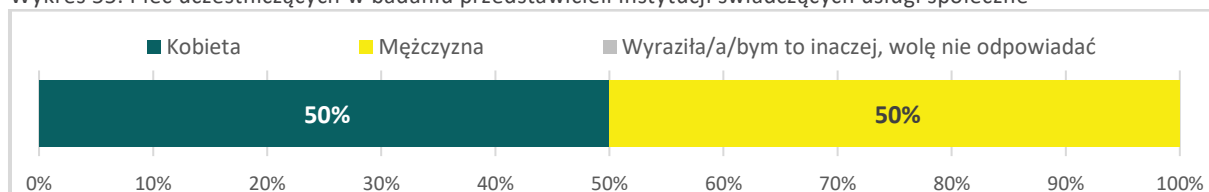
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w październiku i listopadzie 2024 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). W **gminie** miejskiej Sochaczew przeprowadzono 2 wywiady z przedstawicielami (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminie miejskiej Sochaczew.

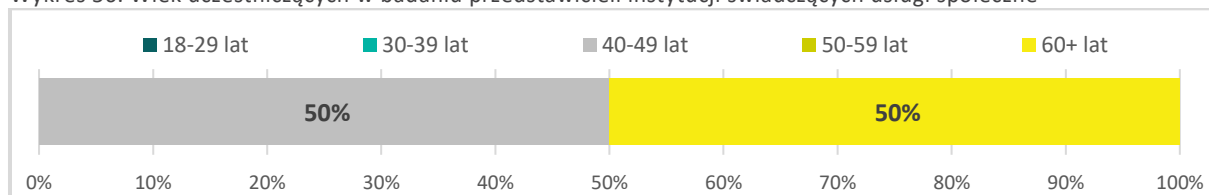
Wykres 55. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu na dwóch respondentów przypada jedna kobieta i jeden mężczyzna.

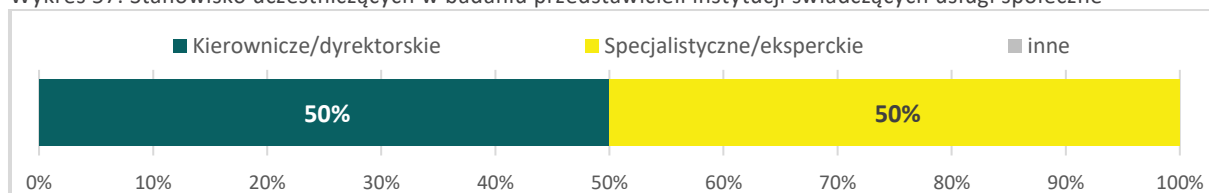
Wykres 56. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy wiekowe, wśród których nie odnotowano jednej dominującej grupy ankietowanych (w każdej grupie odnotowano 50% badanych).

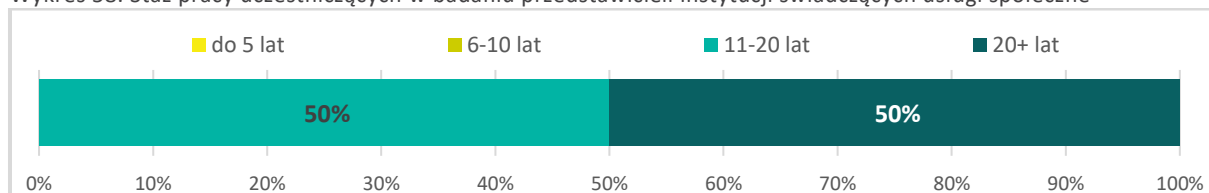
Wykres 57. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy zawodowe, wśród których nie było dominującej grupy.

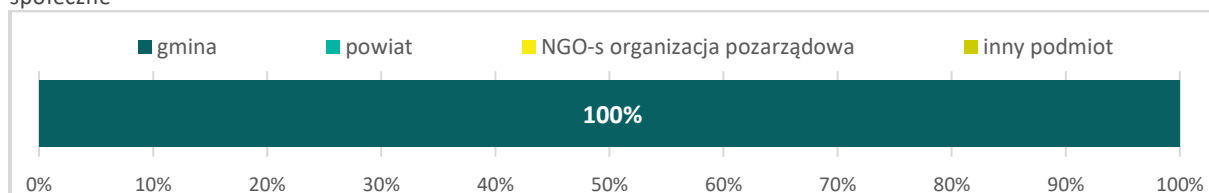
Wykres 58. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy doświadczenia, wśród których nie było dominującej grupy (po 50% ankietowanych dla 11-20 lat i 20 lat+).

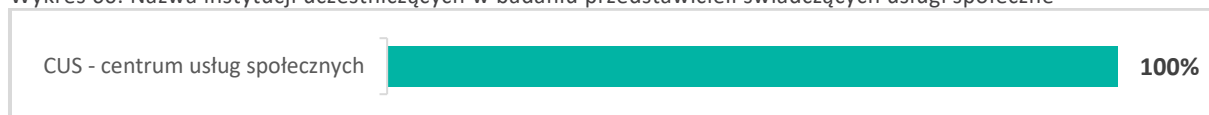
Wykres 59. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany tylko jeden podmiot i była to gmina.

Wykres 60. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne

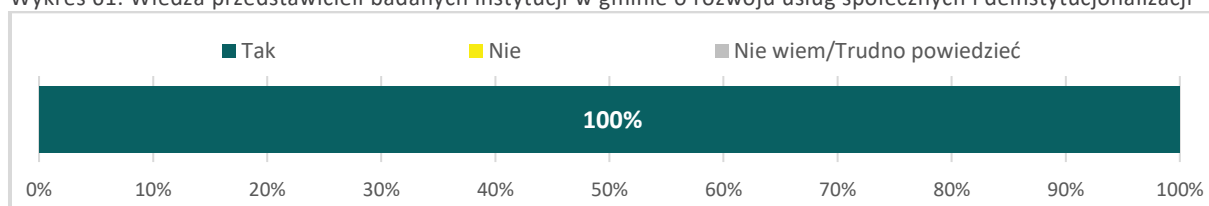
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany jeden podmiot: CUS- centrum usług społecznych

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

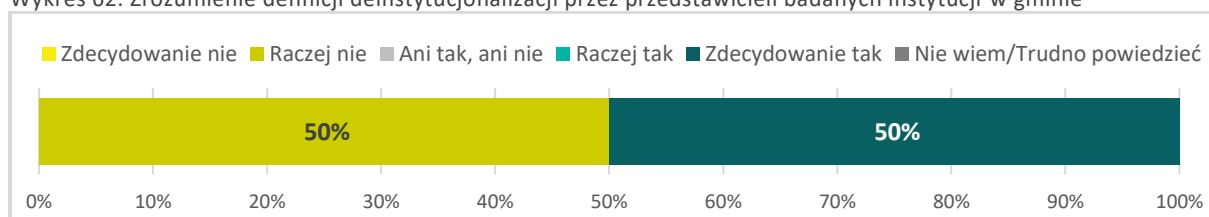
Wykres 61. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określaną pojęciem deinstytucjonalizacji.

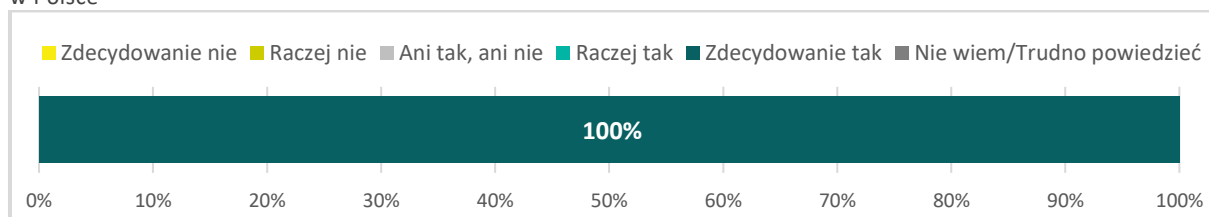
Wykres 62. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całonocne długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla jednego z dwóch respondentów uczestniczących w badaniu.

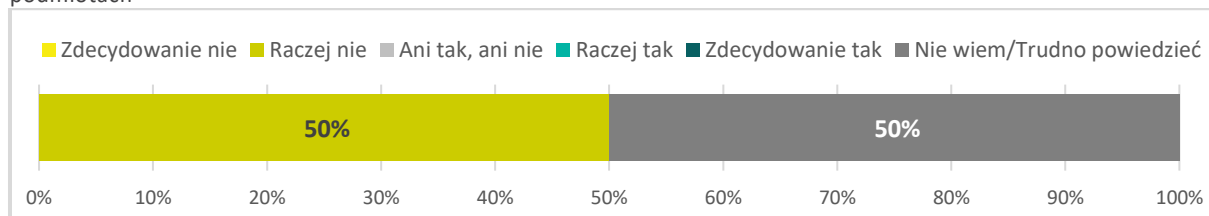
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji podzielają zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

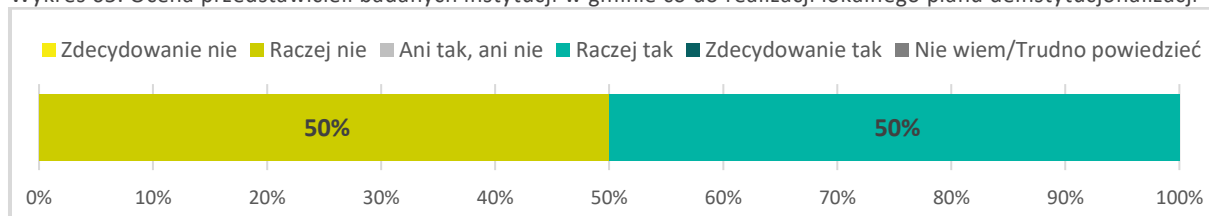
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele instytucji przyznają, że ich podopieczni i personel nie wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji

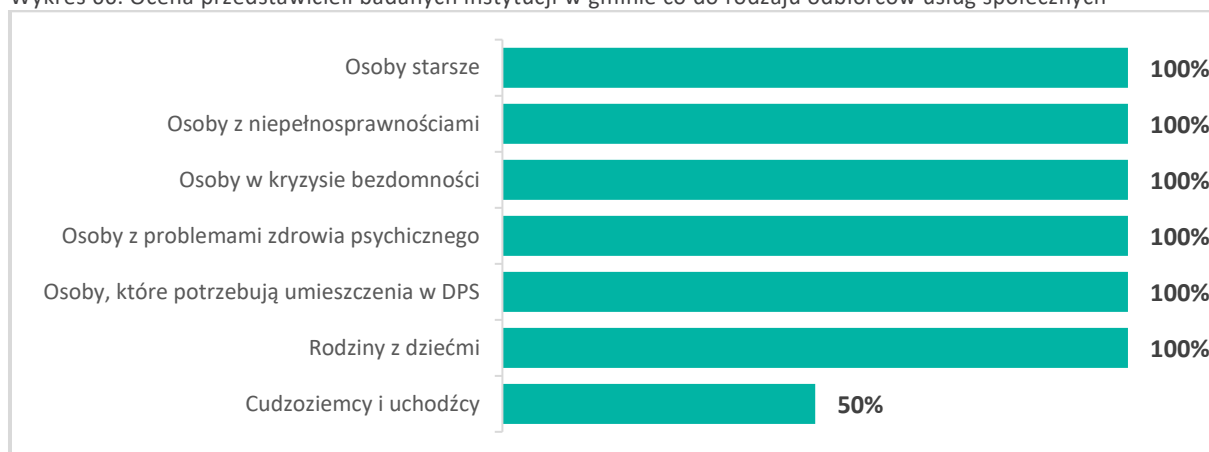
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W jednej z badanych instytucji zlokalizowanej w gminie miejskiej Sochaczew w opinii jej przedstawiciela jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

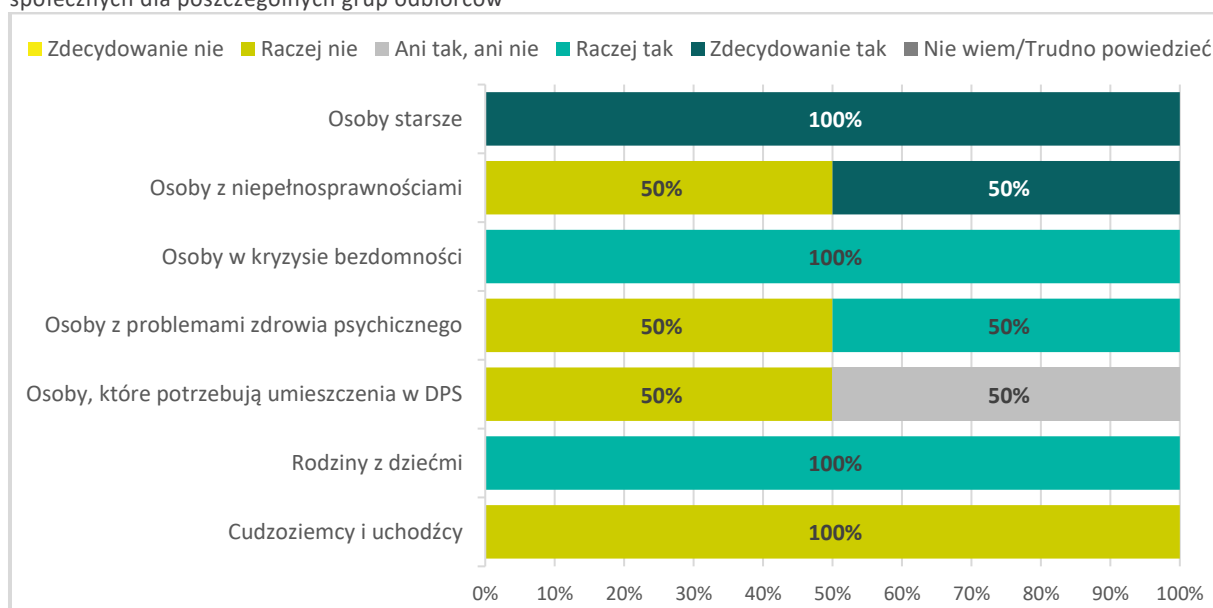
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie bezdomności oraz rodziny z dziećmi.

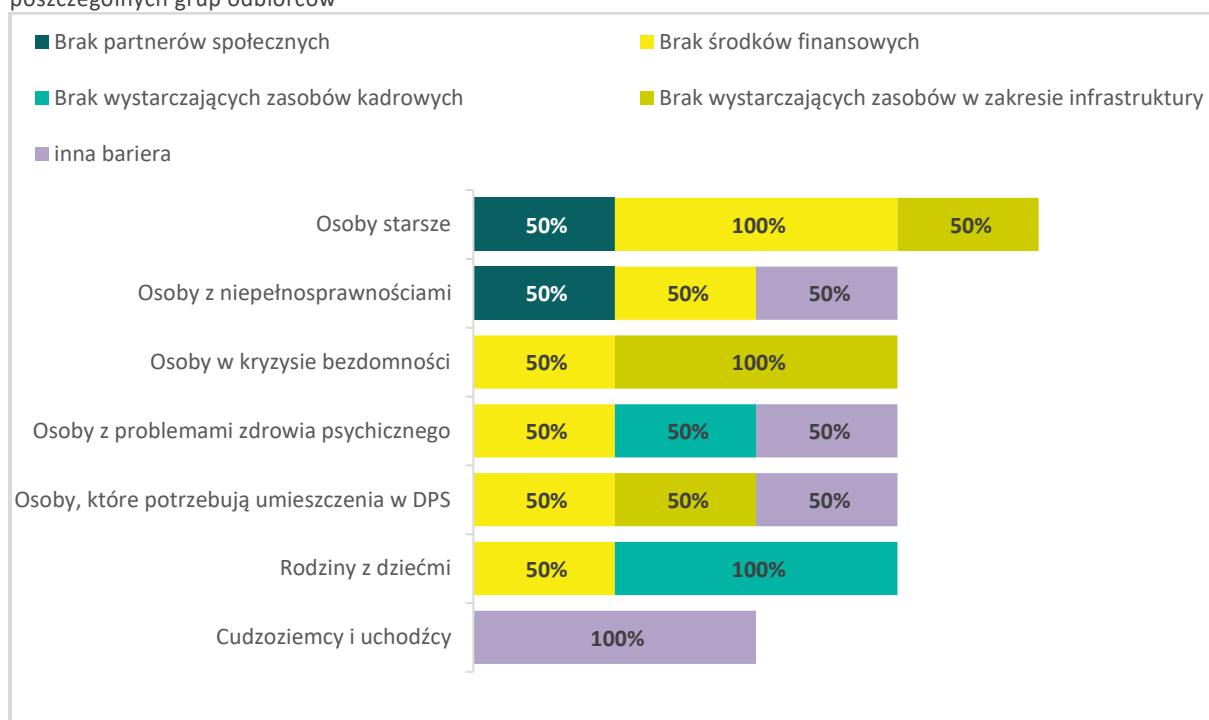
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby w kryzysie bezdomności, osoby starsze, rodziny z dziećmi (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

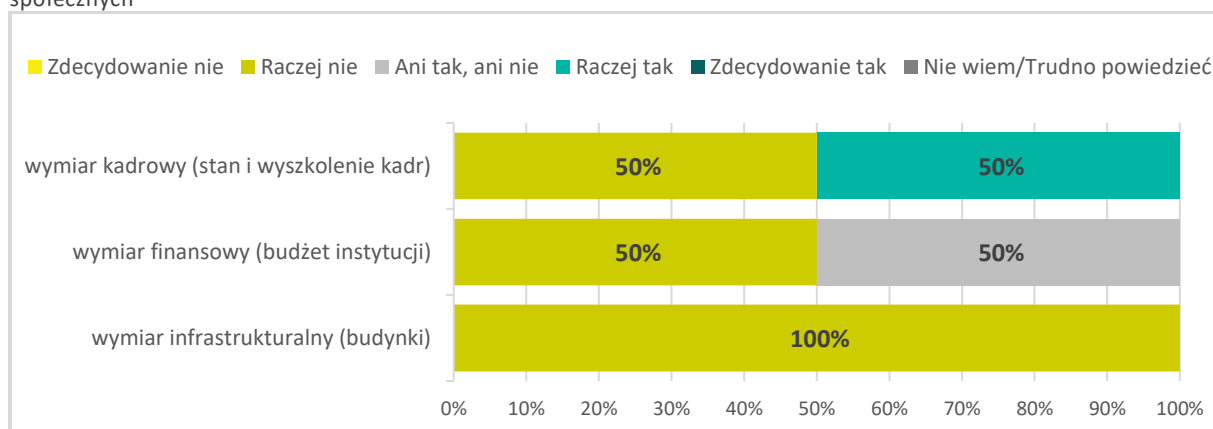
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie miejskiej Sochaczew to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz infrastrukturalnych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

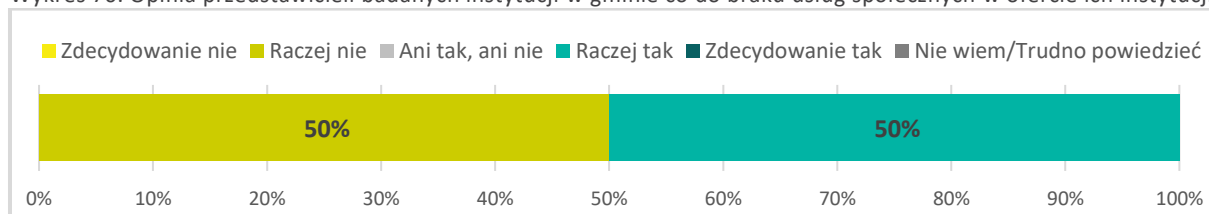
Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) –raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – raczej niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem jednego z przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje jeszcze usług społecznych, które mogłyby lepiej odpowiadać na potrzeby beneficjentów.

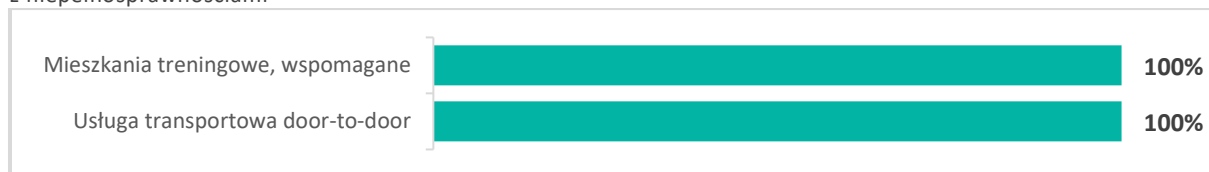
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób starszych w postaci: mieszkań treningowych i wspomaganych, rodzinnych domów pomocy i usług transportowych door-to-door.

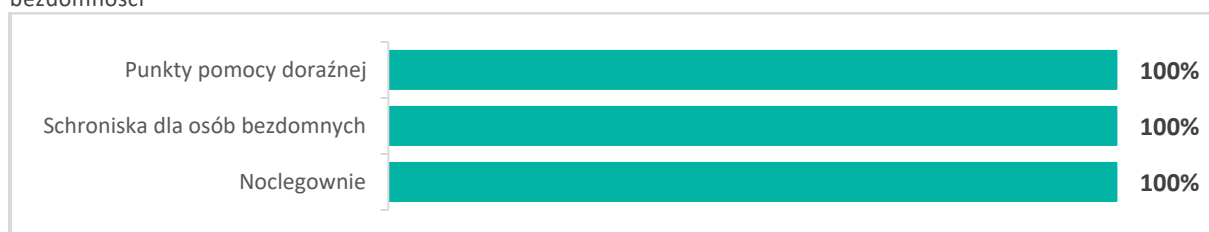
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w postaci: mieszkań treningowych i wspomaganych oraz usług transportowych door-to-door

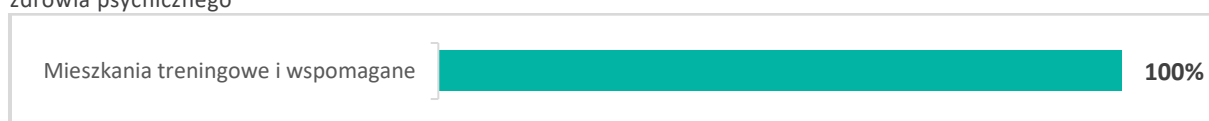
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w postaci: punktów pomocy doraźnej, schronisk dla osób bezdomnych i noclegowni

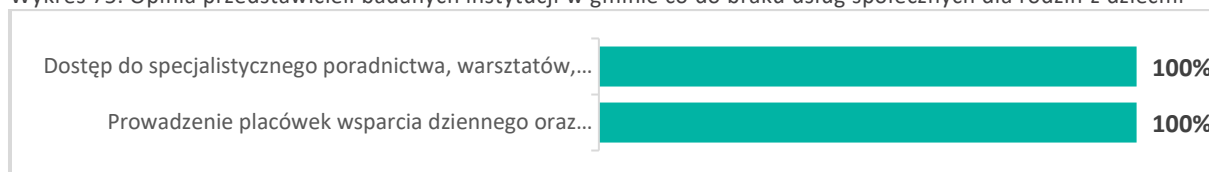
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w postaci: mieszkań treningowych i wspomaganych

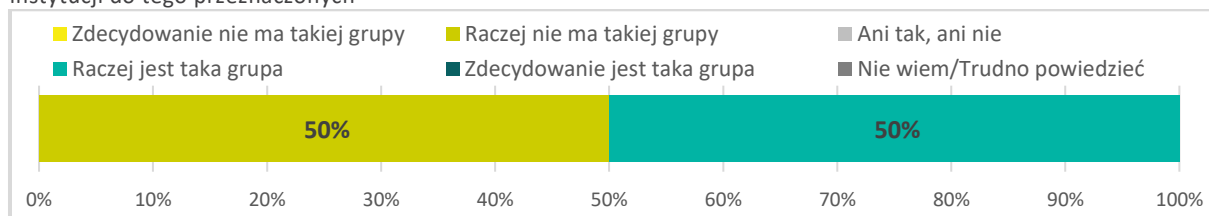
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób rodzin z dziećmi w postaci: dostępu do specjalistycznego poradnictwa, warsztatów, terapii oraz prowadzenia placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsca dla dzieci

Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych

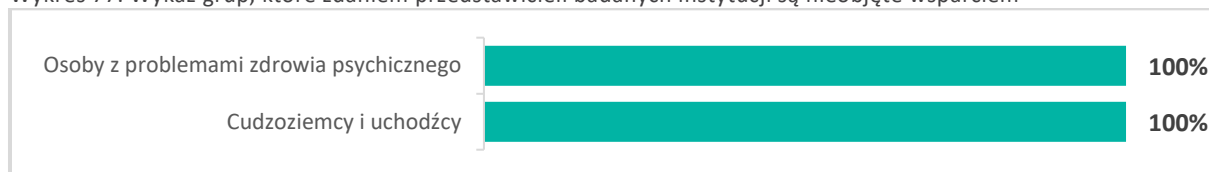

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z pracowników przebadanych instytucji wskazuje, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

Wykres 77. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem

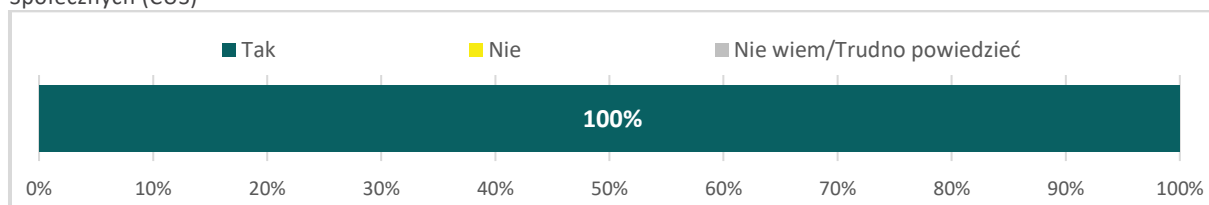
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Grupy społeczne nie objęte wsparciem instytucji gminy to: osoby z problemami zdrowia psychicznego oraz cudzoziemcy i uchodźcy.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie gminy miejskiej Sochaczew.

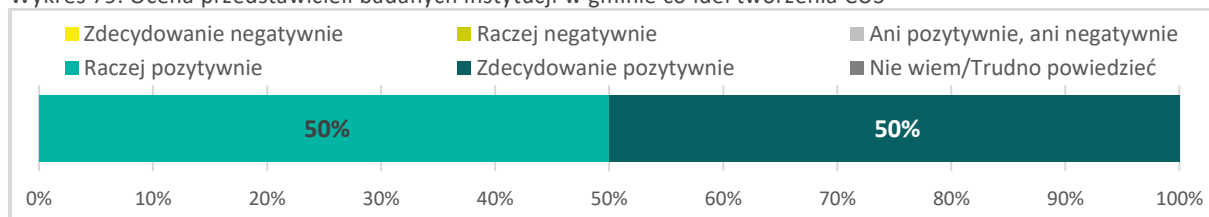
Wykres 78. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie miejskiej Sochaczew słyszeli o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych.

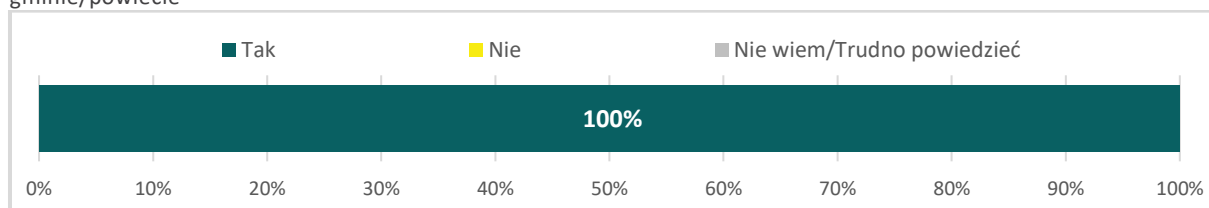
Wykres 79. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji pozytywnie oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie miejskiej Sochaczew.

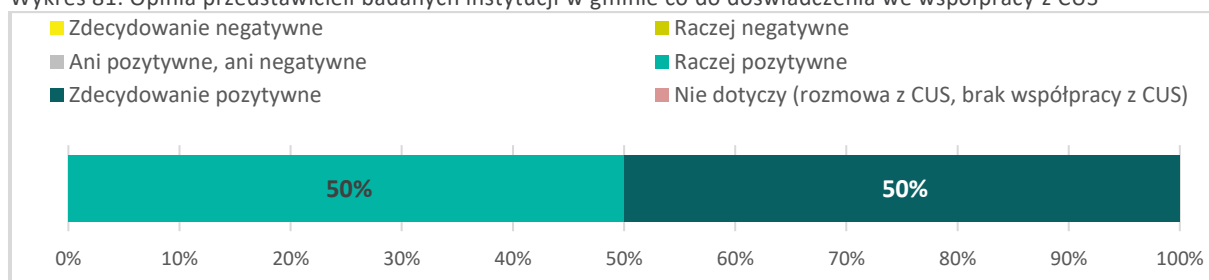
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Wykres 81. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do doświadczenia we współpracy z CUS

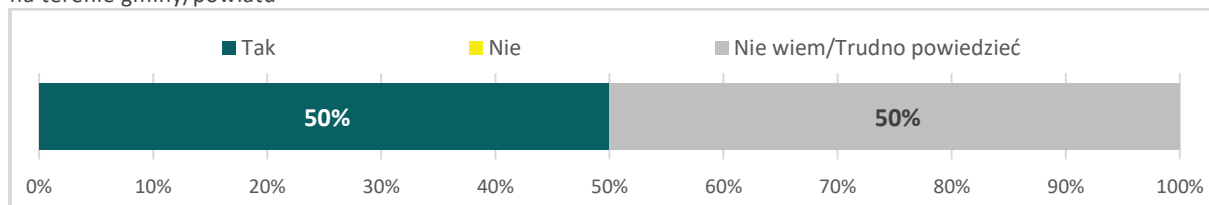
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie ocenili doświadczenia współpracy z CUS pozytywnie.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy miejskiej Sochaczew.

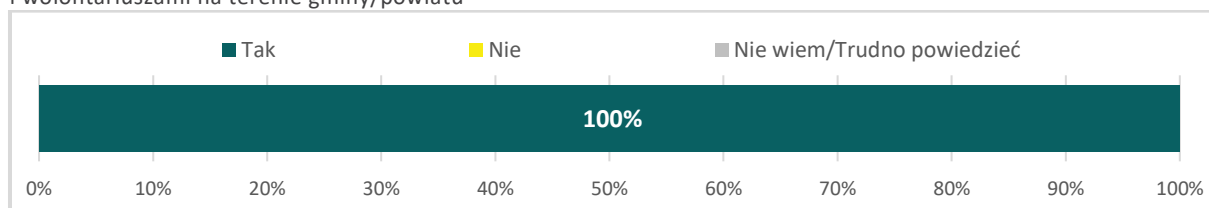
Wykres 82. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z przedstawicieli instytucji przyznał, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

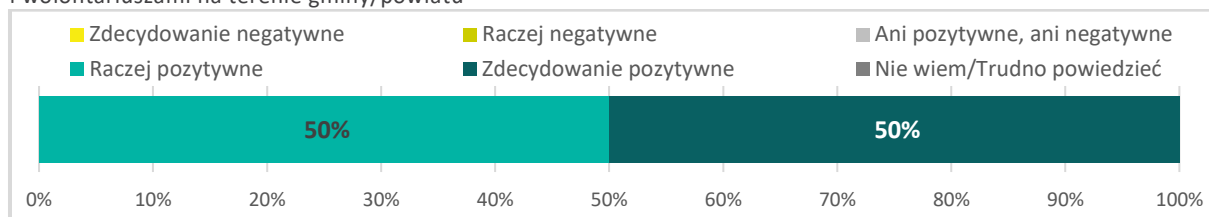
Wykres 83. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

Wykres 84. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie m. Sochaczew w 2023 r.....	16
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie m. Sochaczew w 2023 r.	17
Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie m. Sochaczew w 2023 r.	17
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy m. Sochaczew	18
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy m. Sochaczew.....	18
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy m. Sochaczew	18
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy m. Sochaczew	19
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku	21
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.....	21
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie m. Sochaczew w 2023 roku	21

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów	27
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów	27
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów	27
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów	27
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów	28
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów	28
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych	28
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę	29
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych	29
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych	29
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych	30
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze	30
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych	31
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze	31
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych	31
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	32
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę	32
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami	33
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	33
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	33
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	34
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	34
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	35
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	35
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	36
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę	36
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności	37
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	37
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	37
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności	38
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	38
Wykres 32. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	38
Wykres 33. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	39
Wykres 34. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę	39

Wykres 35. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie	39
Wykres 36. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	40
Wykres 37. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie	40
Wykres 38. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	41
Wykres 39. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego .	41
Wykres 40. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	41
Wykres 41. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	42
Wykres 42. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy	42
Wykres 43. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę	43
Wykres 44. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi	43
Wykres 45. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi	43
Wykres 46. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi	44
Wykres 47. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	44
Wykres 48. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi	45
Wykres 49. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	45
Wykres 50. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	45
Wykres 51. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.....	46
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS	47
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	47
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców	48
Wykres 55. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne	49
Wykres 56. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	50
Wykres 57. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	50
Wykres 58. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	50
Wykres 59. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	50
Wykres 60. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	50
Wykres 61. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	51
Wykres 62. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie	51
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce	51
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach	52

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji	52
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych	53
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	53
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	54
Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych	54
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	55
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych	55
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	55
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	56
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	56
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi	56
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych	56
Wykres 77. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem	57
Wykres 78. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)	57
Wykres 79. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	57
Wykres 80. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.....	58
Wykres 81. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do doświadczenia we współpracy z CUS.....	58
Wykres 82. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu	58
Wykres 83. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu	59
Wykres 84. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	59